Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1012 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 21 ՄԱՅԻՍ 1887 (Ն. Տ.) 2 ՅՈՒՆԻՍ 1887 10 ՐԱՄԱԶԱՆ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՅԼ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԱՐԿԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكيان خاننده آرەولك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գինն արժէքն	160
» » [illegible]	80
» » [illegible]	40
Գաւառաց [illegible]	240
[illegible]	120
Օտար երկիրներ [illegible] Ֆրանք	56
» [illegible]	28

Դուրս զրկուած լրագրոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ՄԱՅԻՍ, 1887

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՎԱՆԱՅ ԾՈՎՈՒՆ

Մեր Վանայ Թղթակիցն անցեալ օր կարեւոր լուր մը տուաւ։

Վանայ ծովուն վրայ բանող առագաստաւոր մեծ ու փոքր նաւերուն գրեթէ ամենքն ալ Հայոց ձեռքն են, և Վանայ Աւանց գիւղին բնակիչք նոյն դերն ունին Վանայ ծովուն վրայ, ինչ որ Տրապիզոնի նահանգին Լազերն ունին Սեւ ծովուն վրայ։ Աւանց Հայաստանի հայ նաւաստիներուն բնակավայրն է, ինչպէս Պոլսական ջուրերուն մէջ գործող հայ նաւաստիներուն բնակավայրերն են Գում-Գաբուէն մինչեւ Նիկոմիդիա Մարմարայի եզերքը։

Վերջերս դժբախտութեան մը հանդիպեցան Վանայ ծովուն վրայ բանող նաւերը։ Վանայ Քաղաքապետութիւնն ինքն իրեն որոշում մը տուած էր, որով մէն մի նաւէ կը պահանջէր տարեկան 150-200 ղրուշի տուրք մը, մինչ նաւատէրք կը յիշեցնէին թէ իրենք արդէն Դիւ-Դիւրէ-ի տուրքը կը վճարեն, որ մեր իմացած դասուց Ինթըմ-Դուրուն է, և իրաւամբ կը պահանջէին զերծ մնալ կա՛մ այս հին տուրքէ, կամ Քաղաքապետութեան հաստատել ուզած նոր տուրքէն։ Ամեն նաւ կամ նաւակ գլուխ, Վանայ պէս տեղ մը, տարեկան 150-200 ղրուշի բացառիկ տուրք մը մահացու հարուած պիտի լինէր։ Ուստի, նաւատէրք կը դադրեցնեն իրենց գործն, և Կ. Պոլսոյ հետ բանակցութեան կը սկսին։ Բայց խնդիրն հինգ վեց ամիսներէ հետէ առկախ կը մնար. որովհետեւ Քաղաքապետութիւնն ալ իր կողմէ բարձրագոյն տեղեր կը դիմէր, ի հաստատութիւն իւր տնօրինութեան։

Այս պատմութիւն ամեն նկատմամբ ցաւալի էր։ Բարեբախտաբար, Վանայ նոր Կուսակալը բարեկիրթ և լուսամիտ մարդ մ'է։ Իւր վրայ գովեստներ միայն կը գրուին մեզ։ Վսեմ. Խալիլ փաշա, ջերմ օրինասիրութեան հետ, հաւասարութեան և յառաջդիմութեան բարձր սկզբանց հաւատարմութիւն կը ցուցնէ։ Իւր Վան հասնելէն ի վեր ըրած զանազան տնօրինութիւնք, զորս գոհունակութեամբ նշանակեց մեր Թղթակից, ապացոյց են մեր ըսածին։ Բայց Վանայ նաւատէրց նկատմամբ իւր տնօրինութիւն ամենէն աւելի գոհացուցիչ է, թէեւ տակաւին վերջնական բան մը չկայ։ Ն. Վսեմութիւն, Վան հասնելուն, իւր առաջին այցելութեանց մին կուտայ Վանայ ծովուն և նաւերուն։ Կ'ապշի զանոնք անգործ, անշարժ և հանգարտ տեսնելով հեղուկ տարրին վրայ, որ տիեզերաց մշտատեւ գործունէութեան ու շարժման ամենօրեայ և անյեղլի ապացոյցն է մարդկութեան աչքին։ Կ'ափսոսի ափունքէն դեռ նոր Վանայ ծովուն եզերքը գացած գիտող աչքի և հայրենասէր ոգւոյ մը համար այդ անգործութիւն յոյժ վիրաւորիչ բան մ'ունէր անշուշտ։ Ն. Վսեմութիւն բնականապէս կը հարցնէ նաւերուն անգործութեան պատճառն, և վերահասու լինելով ճշմարտութեան, կը հրամայէ որ անմիջապէս վերսկսին նաւային երթեւեկութիւնք, և կը խոստանայ ի նկատ առնուլ և գոհացուցիչ կերպիւ կարգադրել խնդիրը։ Նաւատէրց սիրտերն այսպէս յուսով լեցուած, հետեւեալ օրն իսկ առագաստք հովով կը լեցուին, և նաւային գործունէութեան վերսկսումն զգալի արդիւնք կ'ունենայ գնոց վրայ։ Նաւերուն դադարումէն ի վեր, Վանայ մէջ ուտեստ և վառելեաց գները սովի ժամանակներն յիշեցնող համեմատութիւններ առած էին։ Ցորենի և ածուխի գինը կրկնապատկած էր, և փայտի գինն եռապատկած։ Վսեմ. Խալիլ փաշայի բարեդէպ միջամտութեամբ, գիներն առջի վիճակն առին, ի մեծ ուրախութիւն Վանեցի ժողովրդեան, և այժմ կ'ակնկալուի թէ Ն. Վսեմութիւն ի Վասպուրական նաւային արուեստը քաջալերող և նորա զարգացման նպաստող վերջնական տնօրինութիւն մը պիտի ընէ։

Եւ իրօք, Վանայ ծովուն նաւարկութիւնը կը կարօտի ա՛յս կարգի տնօրինութիւններու, քան թէ նորանոր տուրքերու, որք ի հարկէ պիտի խափանեն անոր ծաւալումն ու բարգաւաճումն, և երկրին քանի մը կարեւոր նահանգները պիտի զրկեն տնտեսական զարգացման մէկ կարեւոր միջոցէն։ Վանայ ծովը կը թրջէ ընդարձակ, բարեբեր և ամեն տեսակէտով կարեւոր գաւառներ, որք ինչպէս անցելոյն մէջ յոյժ բազմամարդ եղած են, տակաւ կը լինին և յապագային ե՛ւս առաւել պիտի լինին բազմամարդ վայրեր, շնորհիւ տնտեսական վերածնութեան։ Վանայ և Բաղէշի նահանգներն ու Մշոյ գաւառն անընդմիջաբար կ'օգտին կամ կրնան օգտիլ Վանայ ծովէն, և Կարնոյ նահանգին համար եւս մեծ բարիք մը կրնայ լինել այս ծովածաւալ լիճ։ Բայց Վանայ ծովը նշանակութիւն չունենար եթէ կարելի պայմաններու մէջ նաւարկութիւն մը չշահագործէ զայն։ Արդի նաւարկութիւնն իսկ յոյժ նախնական պայմաններու մէջ ի գործ կը դրուի, այնպէս որ տնտեսագիտութեան տարրական սկզբանց հակառակ է տրոց բեռն ներքեւ ընկճել այսպիսի նորածիլ արուեստ մը, որ ընդհակառակն վարչային պաշտպանութեան կը կարօտի։ Բայց իւր նախնական վիճակի մէջ իսկ, Վանայ ծովուն նաւարկութիւնն ա՛յնչափ էական պէտք մը դարձած է շրջակայ ժողովրդոց համար, որ Վանայ պէս կեդրոնական քաղաք մը, հաղորդակցութեանց այժմեան դիւրութեամբք հանդերձ, կենաց նախնական պէտքերը կրկնապատիկ և եռապատիկ սուղ գնել կը դատապարտուէր այն միակ պատճառաւ որ այս խեղճ նաւեր ու նաւակներ քանի մը ամիսներէ հետէ դադրեցուցած էին իրենց երթեւեկութիւններ։ Աստ կայ ուրեմն ընդհանուր երկրին համար տնտեսական կարեւորութիւն ունեցող խնդիր մը, որ Քաղաքապետութեան մը քմահաճութեան չի կրնար թողուիլ։ Եթէ Վսեմ. Խալիլ փաշա ինքնին չկարենայ Վանայ Նաւատէրց նպաստաւոր որոշում մ'ընել, Կեդրոնական Կառավարութիւնն անտարակոյս կը միջամտէ՝ երկրին ընդհանուր շահուց յարմար որոշում մը տալու համար։ Երկիրը պէտք ունի ամեն կողմ այսպիսի տեղային արուեստներու և ձեռնարկներու հաստատման, արդիւնաւորման ու բարգաւաճման, եւ Կայս. Կառավարութիւնն ալ, տնտեսական գովելի քաղաքականութեամբ մը, աւելի քան երբեք տրամադրութիւն կը ցուցնէ բնիկ արհեստներն ու ճարտարութիւնները քաջալերելու։ Վանայ ծովուն վրայ նաւարկութիւնն ասոնց կարգէն է, և ներկայէն աւելի ապագայն նկատելով, դիւրաւ պիտի ըմբռնենք թէ Տէրութիւնը տնտեսական և ընդհանրական ամեն տեսակ շահ ունի որ՝ բանուկ նաւարկութեամբ մը՝ Վանայ ծովուն բոլորտիքը գտնուած գաւառք զարգանան և զօրանան։ Ցաւալի է որ ցարդ շոգենաւային երթեւեկութիւն չկրցաւ հաստատուիլ Վանայ ծովուն մէջ. զի, որչափ գիտենք, կեցած միակ շոգենաւը Միսիոնարներուն անձնական գործածութեան համար է։ Պէտք է սակայն գիտնալ թէ ո՛չ ուրեք շոգենաւային երթեւեկութիւն կրցած է հաստատուիլ նախ քան զհաստատումն եւ զբարգաւաճումն առագաստաւոր նաւարկութեան։ Ուր որ առագաստաւորք շահ չեն բերեր, շոգենաւք ամենեւին չեն կրնար շահ բերել, եւ ամենեւին չեն կրնար մուտ գտնել հոն։ Բայց միթէ կարելի՞ է յուսալ թէ օր մը շոգենաւեր մուտ գտնեն Վանայ ծովուն մէջ, երբ արդէն բանող առագաստանաւուց իսկ գոյութիւնն անհնար կը դառնայ անտանելի տուրքերու պատճառաւ։ Եւ միթէ ներելի՞ է որ արհեստ մը, որ իւր արդի նախնական վիճակին մէջ այնչափ մեծ բարիք կ'ընէ քանի մը գաւառներու ժողովրդոց, և կ'ապրեցնէ բազմաթիւ ընտանիքներ և աւելի շատեր կարող է ապրեցնել, դատապարտուի անգործութեան՝ մանաւոր Քաղաքապետութեան մը սնտուկին մէջ տարեկան 70-80 ոսկւոյ չնչին գումար մը մտնելու համար։

Պիլէճիկէ մը մարդիկը, մա՛նաւանդ մայրաքաղաքէս 20 ժամու ճանապարհաւ հեռի քաղաքի մը Պիլէճիկէն մարդիկը կրնան չըմբռնել այս նկատումներ։ Բայց Կայս. Կառավարութիւնն, իւր ծանօթ լուսամտութեամբ և շրջահայեաց քաղաքականութեամբ, կը գնահատէ զանոնք։ Փափաքելի էր յոյժ որ Վանայ և Բաղէշի Թուրքերն եւս զբաղէին Վանայ ծովուն նաւարկութեան շահագործմամբ։ Անտարակոյս ենք թէ յայնժամ տեղային իշխանութեանց կողմէ աւելի պաշտպանութիւն և քաջալերութիւն կը գտնէր գործը։ Բայց առ այժմ շահու այս միջոց ա՛յնչափ խոնարհ դիրք մ'ունի ան կողմեր, որ գիւղացիներ միայն կը զբաղին անով։ Այս պատճառ մը չէ սակայն որ գործին կարեւորութիւն չարուի։ Ներկային մէջ հայրական իմաստուն տնօրինութեամբ մը, Վանայ ծովուն նաւարկութիւնը կրնայ ծաւալիլ ա՛յնչափ որ ապագային մէջ հարուստներ եւս թէ՛ իրենց եւ թէ երկրին համար շահաւոր ձեռնարկութեան միջոց կարենան գտնել այս մասին։ Ցայժմ Քաղաքապետութիւն և Կառավարութիւն, 70-80 ոսկւոյ աննշան գումարին տեղ, տասնապատիկ և հարիւրապատիկ աւելի կրնան օգտիլ ուղղապէս եւ անուղղապէս, շնորհիւ զարգացեալ նաւարկութեան մը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԹԵՐԱԿՂԶԻ. Հունգարիոյ կառավարական լրագիրը, Բէշթէր Լօյտ, ամբողջացնելով Պ. Թիսայի յայտնութիւններն ի մասին Ռուսիոյ և Աւստրիոյ բանակցութեանց Պոսնա-Հերսէկի գրաւման պարագայից վրայ, գիտել կուտայ թէ մաճառ նախարարապետը զանց ըրած էր յիշել այն պարագաներ, յորս Աւստրիա չպիտի կրնար չեզոք մնալ Թուրքօ-ռուս պատերազմին մէջ։ Նախ քան զայդ պատերազմ, Անտրաշի Կոմս ազդարարած էր Ռուսիոյ թէ Աւստրիա չէր կրնար հանդուրժել (Ա.) Միակ Տէրութեան մը թեւարկութեան Պալքանեան քրիստոնեայ ժողովրդոց վրայ։ (Բ.) Ներկրային փոփոխութիւններու՝ առանց աջակցութեան Մեծ Տէրութեանց, և Պալքանեան քրիստոնեայ ժողովրդոց համախմբման ի ձեռն միակ Տէրութեան մը. (Գ.) Դանուբի աջ (պուլկարական) եզրին վրայ Ռուսաց հաստատուելուն. (Դ.) Ռումանիոյ ենթարկման ընդ իշխանութեամբ կամ ընդ թեւարկութեամբ Ռուսիոյ. (Ե.) Ռուսաց Կ. Պոլիս մտնելուն, և (Զ.) Սլաւ մեծ Պետութեան մը կազմութեան՝ ի վնաս ոչ-սլաւ երկրաց։ Անտրաշի Կոմս նաեւ իմացուցեր է Ռուսիոյ թէ Աւստրիա չի կրնար թոյլատրել Ռուսիոյ մշտական տիրապետութեան ո՛չ ի Պուլկարիա, ո՛չ ալ Դանուբի աջակողման ուրիշ ո՛ և է երկրի վրայ, և Սերպիոյ նոյն իսկ առժամանակեայ կերպիւ ռուսական գրաւման բացարձակ կը հակառակի Աւստրիա։ Ահա, կ'ըսէ Բէշթէր Լօյտ, ա՛յս պայմաններով և ո՛չ թէ պարզապէս Պոսնա-Հերսէկի աւստրական գրաւման արտօնութիւն ստանալով, Աւստրիա Ռուսիոյ խոստացաւ չեզոք կենալ վերջին պատերազմին մէջ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ. Օսմ. Կառավարութիւնը մերժեց ո՛ և է փոփոխում Արեւելեան Երկաթուղեաց մասին ի Վիէննա կնքեալ Պայմանագրոյն։ Սա կը տրամադրէ թէ սերպ և պուլկար երկաթուղիք մի և նոյն ժամանակ պիտի բացուին հասարակութեան, և այս պայման հիմա շատ ծանր կուգայ Սերպիոյ. զի Վրանյէէ ի Սելանիկ երկաթուղւոյ գիծն այժմ շինուած լմնցած է, բացառութեամբ միայն քանի մը քիլօմէդրի, զոր օսմ. իշխանութիւնն առ այժմ առկախ թողուլ խոհեմութիւն համարած է կ'ըսուի։ Իսկ պուլկարական երկաթուղին, Դադարպազարճըգէ մինչեւ Բելլով, տակաւին ժամանակ մը չի լմնար, և Սերպք կ'ըսեն թէ արդար չէ որ Արեւելեան Երկաթուղւոյն իրենց վերաբերեալ բաժնին շինութիւնը փութացուցած լինելու համար տուժեն՝ ժամանակ մը չբանեցնելով շինուած երկաթուղին, և գործածուած դրամագլխին շահը կորուսանելով այսպէս։ Բայց Սերպիա, այս աններեւ զրկանքը կրելով, պարզապէս կը տուժէ անխորհուրդ պատերազմին համար զոր մղեց Պուլկարիոյ դէմ, և որ եղաւ պատճառներէն մին՝ պուլկարական երկաթուղւոյն շինութեան կիսկատար մնալուն։ Սերպ և պուլկար երկաթուղեաց միահաղոյն բացման պայմանն ի Վիէննա դրուեցաւ աւստրական նկատումներով. զի իրաւամբ կը վախցուէր որ եթէ գիծ մը միւսէն առաջ բացուէր, աւստրական յարաբերութիւնք զառաջինն բացուած գծին վրայ կրնային հաստատուիլ ի վնաս ետ մնացած գծին։ Կը յուսացուէր սակայն թէ Պուլկարք Սերպերուն հետ մի և նոյն ժամանակ պիտի աւարտէին իրենց երկաթուղին, և անշուշտ կ'աւարտէին, եթէ Սերպիոյ հետ պատերազմ չծագէր։

* * *

ԱՆԳԼԻԱ. Ուէյլսի Իշխանին նախագահութեամբ յանձնախումբ մը կը զբաղի կազմակերպել՝ Թագուհւոյն Յոբելեանին առթիւ՝ նմանը չտեսնուած հանդէս մը տղայոց, Հայտ-Բարքի զբօսավայրին մէջ։ Հանդիսին պիտի ընդունուին 10էն մինչեւ 14 տարու ամեն տղայք, որք կը յաճախեն Լոնտոնի թաղային և մասնաւոր վարժարանները։ Կը հաշուուի թէ 30,000 տղայք պիտի մասնակցին այսպէս կազմակերպուող խնճոյքին ու զուարճութեանց։

* * *

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Մէձէ կը ծանուցուի թէ Գերմանք մտադիր են այս տարի սովորականէն աւելի շքով տօնել 1870ին Մէձի շուրջ տեղի ունեցած մեծ ճակատամարտներուն տարեդարձը։ Նախորդ տարիները բաւ կը համարուէր նոր պսակներով զարդարել այն ճակատամարտներու մէջ ինկած զօրաց գերեզմանները։ Այս տարի, ճշմարիտ հանդէսներ պիտի կատարուին Ալզաս-Լօռէնի մէջ հաստատեալ Գերմանաց ձեռամբ, և Գերմանիոյ ամեն կողմերէն նախկին զինուորաց ընկերակցութիւնք պիտի երթան մասնակցիլ այս ցոյցերու։

* * *

ԻՏԱԼԻԱ։ Իտալիոյ քանի մը քաղաքաց մէջ, այս միջոցիս տղայոց սիրելի զբօսանքն է իտալօ-հապէշեան պատերազմի խաղը։ Դոսքանայի մէկ գիւղաքաղաքին մէջ, սա դէպք տեղի ունեցաւ։ —100ի չափ տղայք Սաաթիի պատերազմին նմանութիւնը կատարել ուզելով, երկու բանակի բաժնուեցան. 50ն Իտալացի, 50ն ալ Հապէշ եղան։ Հապէշք, երեսնին և ձեռքերնին սեւցուցած, բլուրէ մը վար իջան, զինեալ երկայն եղէգներով, որոց ծայրը մէկ մէկ գամ անցուցած էին։ Իտալացիք, փայտեայ սուսերով ու նիզակներով զինեալ հաստատ դիրքով մը թշնամւոյն կը սպասէին բլրին ստորոտը։ Ճակատամարտն սկսաւ. «Ռաս-Ալուլա», յարձակման հրամայած միջոցին, գլխէն քարի հարուած մ'ընդունելով ինկաւ։ Տղայք իրարու խառնուեցան ճշմարիտ կատաղութեամբ, և «Կեցցէ՛ Իտալիա», «Կեցցէ՛ Հապէշստան» մոլեգին աղաղակօք։ Քանի չափ տղայք թեթեւապէս և քանի մը տղայք ալ ճշմարտապէս վիրաւորուեցան։ Անոնցմէ մին գլխէն վիրաւորեցաւ, ուրիշ մը հիւանդանոց տարուեցաւ մէկ ծունկը կոտրած։ «Հապէշ» սպայ մը այտերէն մին ծակեցաւ ու ակռաներէն մին կորսնցուց փայտեայ սրոյ հարուածով մը, ևն, ևն։

* * *

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ սուգ կը բռնէ իւր մէկ լաւագոյն զօրավարին, Սուձոյի, մահուան համար, որ ծանր հարուած մ'եղաւ հելլենական բանակին։ Սուձօ զերդաստանն, որ կ'ըսուի թէ բնիկ էր Պուլկարիոյ, ի Ֆէնէր հաստատեցաւ Կ. Պոլսոյ օսմանեան գրաւումէն անմիջապէս յետոյ, և մասնաւոր դեր մը կատարեց Բ. Դրան դիւանագիտական յարաբերութեանց մէջ։ Ցայտնի է թէ ժամանակ մը Կայս. Կառավարութեան քաղաքական թարգմանք, հիւպատոսք, դեսպանք, և այլն, առաւելապէս Ֆէնէրցի Յոյներ էին։ Սուձոյեան զերդաստանէն քանի մը անդամներ անուանեցան մինչեւ իսկ Վալաքիոյ եւ Մոլտաւիոյ Հօսբոտար կամ Իշխան։ Այս զերդաստան երկու ճիւղերու բաժնըւած է, որոց մին մնացած է ռումեն, և միւսն հելլէն եղած է։ Զօր. Սուձօ հելլէն բանակին բարձրաստիճան փայլուն սպաներէն մին էր։ Բայց իւր համբաւն առաւելապէս կը պարտէր իւր պատմական անուան, զոր համայն յոյն ազգը կը յարգէ, և որ մեծ ազդեցութիւն ունի հելլէն ժողովրդեան վրայ։

* * *

ԵԼԵՒՄՈՒՏՔ ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ. [illegible] կը գրէ. «Անգլիական արժեթղթոց 100ին 100է աւելի արժելը կը վերագրուի այսմ թէ, 30 տարիէ հետէ, Անգլիա դադրած է աւելցնելէ իւր Հանրային Պարտք, և ընդհակառակն, տարեկան Եկամտացոյցներէն աւելցուցած գումարներով, աստիճանաբար կը ջնջէ իւր Հանրային Պարտք, մինչ միւս Տէրութիւնք ամ ըստ ամէ կ'աւելցնեն իրենցը։ 1870ի աղէտն ի հիմանց խանգարեց Ֆրանսայի ելեւմուտքն։ Եթէ Անգլիա կարող եղաւ բոլորովին դադրեցնել փոխառութիւնը, պատճառն այն է որ փոքր պատերազմներու համար ըրած ծախքերը կրցաւ գոցել նոյն տարւոյ տուրքերուն ընթացիկ հասոյթէն։ Այսպէս չեղաւ Ֆրանսայի համար, զի 1871էն կարելի չէր ընթացիկ տուրքերով ութ երկիլիոն փրանք արտադրել։ Իրաւ է որ անկէ ի վեր շատ մը յիմարութիւններ գործեցինք, բայց անոնք չէին խանգարեր մեր Եկմտացոյցի հաւասարակշռութիւն, եթէ պատերազմին պատճառաւ՝ 400 միլիոն Փր. ի տրոց մնայուն յաւելում մը չլինէր Եկմտա-

—)(4)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՍԱԴԱՅԵԼԻ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԸ

ՌՈՒՍԵՐԷՆԷ

—Ասացէք կ'աղաչեմ, ինչո՞ւ դուք այսպէս յաւիտեան երկրի վրայ կեանք կ'անցունէք ու չէք բարձրանար երկինք։

—Ո՛հ, զարմանալի բան, երեւակայեցէք, ճի՛շտ մէկ ժամ առաջ այս միեւնոյն հարցումը կ'առաջարկէի Ժան բարեկամիս... ինչ պատճառաւ, կը հարցնէի նմա, մենք գէթ միանգամ չենք փորձեր վեր ելնելու դէպ երկինք... ա՛հ, պատասխանեց բարեկամս, կեցիր դու, պիտի ելնենք... եւ գիտե՞ք, ճշմարիտ կ'ըսէ նա, անպատճառ վեր պիտի ելնենք եւ անպատճառ մենք Ֆրանսացիքս ամենէ առաջ պիտի համբառնանք երկի՛նք... մենք արդէն փորձեցինք մի քանի անգամ, սակայն պատահաբար վայր ընկանք... բայց վերջապէս պիտի գայ մի օր որ վեր...

—Սակայն այժմ, ինչո՞ւ էք նստած...

—Ա՞յժմ... ինչ պատասխան տամ ձեզ... գիտէ՞ք ինչ կայ, ե՛կ միասին երթանք opérettei կրկնութեան... թերեւս նա մի քանի բացատրութիւն տայ ձեզ այս մասին...

Եւ այսպէս ալ, ես հաւատ ընծայեցի այդ շատախօսին... գիտեմ Գերմանացին, սրամիտ Ֆրանսացին եւ [illegible] մուժիկըն ոչ մի բացատրութիւն կարողացան տալ ինձ այս մասին. իսկ այնտեղ մի ո եւ է անմիտ թատերգուհի, յիմար ձայն մը պիտի ելնէ բացատրել ինձ պատճառը...

Անտարակոյս, չը գնացի թատերգուհիի մօտ, այլ սրացայ դէպի Լոնտոն բաղդս փորձելու այն [illegible] մօտ, որպէս միւս բոլոր մարդիկ կ'անուանեն զայնս։

Գնացի պատուաւոր ձենթըլմէնի մօտ։ Նա արդէն պատրաստուած էր տեղ մը երթալու, հետեւաբար բոլորովին հագնուած էր։ Առանց գլխարկն հանելու (որ շատ ազնիւ նախատական թուեցաւ ինձ) նա դարձաւ դէպի ինձ նոյնատիպ հարցումով. Ո՞վ հետ պատիւ...

—Սատանայի։

—Դուք այդ վաճառատան ներկայացուցիչն էք եւ կ'ուզէք խօսակցիլ իմ գործարանի երկրագործական մեքենայներո՞ւ նկատմամբ... այս ուրեմն հաճեցէք գրասենեակը...

—Ի՛նչ կ'ըսէք. ես ամենեւին երկրագործական մեքենայներու պէտք չունիմ։

—Ա՛հ կ'երեւի դուք պարզապէս կ'ուզէք գործարանը աչքէ անցունել միայն։ Կ'աղաչեմ այդ մասին հաճիք դիմել վերատեսուչին...

—Այդ որ ալ պէտք չունիմ...

—Ա՛, ա՛հ, հապա ի՞նչ է ուզածնիդ, վերջապէս, Սըր... ես ժամանակ չունիմ բնաւ։

—Ես լոկ գիտական հարցում մը պիտի...

—Եւ այս առթիւ դուք կ'ուզէք, որ ես տամ ձեզ իմ այցետոմսս արքայական ընկերութեան նախագահին։

—Ո՛չ. Ես կ'ուզեմ որ դուք անձամբ պատասխանէք հարցումիս...

—Ի՞ս... բայց կ'աղաչեմ, ես գիտնական չեմ, եւ միւս կողմէ այլ եւս անկարող եմ [illegible]

[illegible] վաճառականութիւնն ինչպէս կը ծաղկի ու կ'ընդարձակի նորա ներքեւ... Արդ, առայժմ, Մնաք բարեաւ, Սըր, պարտիմ երթալ սակարանը...

[illegible]

[illegible] թիւնն ըրի ինքնիրենս. Այս տեղի ժողովուրդը թարմ է. տակաւին շատ ժամանակ չէ որ իւր [illegible] ճոխացաւ եւ նա իւր մանուկ հասակի մէջ միշտ լաւ մտածեց, կշռեց եւ լուծեց շատ [illegible]

[illegible] երկնքի վրայ, որ կ'ըսէք թէ լաւագոյն...

—Կորսուէք, տխմար աղուէս, ժամանակ չունիմ այդ մասին մտածելու... Մնաս բարով... ցնորամիտ...

Եւ այսպիսի ծանր նախատինք մը ուղ- [illegible]

ՎԵՐՋ Պ. Տ.

ցոյցին վրայ, իբրեւ տոկոս և գլխավճար մեր պատերազմական փոխառութեանց համար, և եթէ մեր հարստագոյն երկու նահանգաց հասոյթէն չզրկուէինք։ Հիմա մեր ընելիքն է՝ մեր Ելմտացոյցներն հաւասարակշռելու նպատակաւ նոր փոխառութիւններ կնքելէն զգուշանալ։ Առ այս պարտինք աւելցնել կառավարական հասոյթները, խափանել տրոց նենգութիւններն, և աւելորդ պաշտօնները ջնջելով՝ վերէն վար բարենորոգել վարչային մեքենան։»

ՊԵԼՃԻՔԱՅ գործադուլը եւրոպական խնդրոյ մը կարեւորութիւնը կ'առնու։ Նոուի ֆրանսական գաւառին կառավարչին հրամանաւ, Պելճիոյ ան կողմի սահմանագլուխը ֆրանսական զօրքով փակեցաւ։ Պելճ. գործաւորաց և զօրաց միջեւ տեղ տեղ ծանր կռիւներ տեղի ունեցան։ Գործադուլ ընողներն առատօրէն ունին վառօդ և ուժանակ, և արդէն սկսած են գործածել զանոնք գործատիրաց և դրամատիրաց դէմ։ Պելճ. գործաւորաց և արհեստաւորաց վիճակն արդէն անգոհացուցիչ էր. աղքատութիւնն արդէն քանիցս ծայրայեղութեան մղած էր զանոնք. բայց օտար երկիրներէն եկող արջառոց և մսի վրայ մաքսը բարձրացնելու առաջարկութիւնն, որով կը զբաղի Խորհրդարանն, անմիջապէս 30 առ 100 բարձրացնելով գներն, արհեստաւորաց համբերութիւնն սպառեց։ Ասոնք կը պահանջեն ընդհանուր ընտրողութեան իրաւունք, որպէս զի Պելճիոյ Խորհրդարանին հաստատած օրէնքները դրամատէր դասուց եւեթ օգտակար չլինին։ Այժմ, տարեկան 7 արծաթ մէճիտիէ ուղղակի տուրք չվճարող Պելճը չի կրնար քուէ տալ։ Գործադուլ ընողները կը պահանջեն նաեւ որ մաքսերը չբարձրացուին, որպէս զի ապրուստն չսղի, և անցեալ տարւոյ գործադուլին պատճառաւ բանտարկեալք անմիջապէս արձակուին, թօշակնին բարձրացուի, ևլն։ Մինչեւ որ այս պայմանք գոհացուին, կը յայտարարեն թէ ո՛չ միայն չպիտի գործեն, այլ և ամեն բան պիտի ընեն գործատէրերուն կործանման համար։ Նախարարապետը, թէեւ կաթոլիկ-կղերական կուսակցութեան կը վերաբերի, ինք եւս կը հակառակի մաքսերու բարձրացման, բայց ամբոխին ուրիշ պահանջումներուն զիջանելու կամք չունի։ Կացութիւնն յոյժ դժնդակ կը համարուի։

ԳԼՈՒԽ ԲԱՐԵՅՈՒՍՈՅ. Հարաւային Ափրիկէի անգլ. գաղթականութիւնք եւս քան զեւս կ'աշխատին արտադրել այն ամեն ապրանքներ որք արեւելեան երկրաց սեփականութիւն կը համարուէին ցարդ։ Այժմեանս (ԲԷՖՐԷԿ) և հոնտոտներու մշակութեանց վրայ, մեծագոյն փութաջանութեամբ աւելցուցած են խաղողի և չամիչի մշակութիւնը։ Մարտի սկիզբը Քէյփ-Թաուն քաղաքին մէջ չամիչի տօնավաճառ մը կազմակերպուեցաւ, եւ այս առթիւ Գաղթականութեան կուսակալը բանախօսութիւն մ'ընելով, ագարակատէրներն յորդորեց ամենայն կորովով զարգացնել տեղւոյն չամիչի արտադրութիւնն, «որ անսահմանօրէն կրնայ աճիլ»։ Յիշեցուց թէ Բարեյուսոյ Հրուանդանի Գաղթականութեան ղրկած չամիչներն ո՛րչափ ուշադրութիւն գրաւած էին վերջերս Լոնտոնի Գաղթային Ցուցահանդէսին մէջ, ուր պատրաստ հրապարակ մը կայ գնելու համար ո՛րչափ չամիչ որ կարենան ղրկել Բարեյուսոյ ագարակատէրք, որոց ծովով ու ցամաքով ամեն դիւրութիւն տալ կը յօժարի Կառավարութիւնը։ Տօնավաճառը բերուած չամիչները թէ՛ մեծաքանակ էին և թէ ընտիր տեսակէ, թէպէտ այս անգամ կանուխ անձրեւներ բաւական վնասած էին չամիչներուն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, Հալէպի առաջնորդական տեղապահ Տէրունեան Արժ. Մաղաքիա վարդապետի մէկ գրոյն վրայ, շնորհակալութեան գիր մ'ուղղեց տեղւոյն Վսեմ. կուսակալին որ արդարասէր ոգւով կը կարգադրէ Հալէպի ազգայնոց յարաբերական գործերը։

Ֆոքշանի ազգայինք երկու քարուկիր վարժարանաց շինութեան ձեռնարկեր են, մին արական և միւսն իգական սեռի համար։ Շինութեանց ծախքն, որ 22000 ֆրանք կը հաշուուի, հանգանակութեամբ պիտի հայթայթուի։ Տեղւոյն ազգայնոց մէջ կազմուած ընկերութեան դրամագլխի տոկոսն ալ, որ 5000 ֆրանքի կը հասնի, նոյն նպատակին պիտի յատկանայ։

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հայրն, որուն ծանուցուած էր այս, իբրեւ Նախորդ հոգեւոր հովիւ Ռումանիոյ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ շնորհակալութեան և գոհունակութեան գիր մ'ուղղեց Ֆոքշանի ազգայնոց։

Կը խնդրուի մեզմէ ծանուցանել թէ Սեբաստացի ազգայինք ամեն տարուան նման այս տարի եւս Համբարձման տօնին առթիւ հանգանակութիւն մը կատարելով իրենց մէջ, ձեռամբ Աճարոն Աղա Մարգարեանի, 6240 ղրուշի գումար մը հանգանակած և Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութեան յանձնած են։

Օրթագէօյի Ս. Լուսաւորչեան վարժարանի Տեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ ի նպաստ նոյն վարժարանի կարգադրեալ և 1886 մայիս 16 ին քաշուիլ որոշուած վիճակահանութիւնն, որ ինչ ինչ պատճառներով տարի մը յետաձգուեցաւ, այս անգամ տեղի պիտի ունենայ վարժարանի սրահին մէջ յառաջիկայ կիւրակէ առաւօտ ժամ 3 ին ըստ Թրքաց։ Փափաքողք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ որոշեալ ժամուն։

Շահող թիւերն օրագրաց միջոցաւ պիտի ծանուցուին։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

(Պաշտօնական Ծանուցում)

Պաշտօնական հեռագիր մը ծանուցած լինելով թէ Պիրմանիոյ և Թոնքինի մէջ քոլերա ծագած է, ըստ որոշման Առողջապահական բարձրագոյն Ժողովոյ՝ այդ երկիրներէ եկող ուղեւորք քարանդինայի պիտի ենթարկին համաձայն 1867ի կանոնագրոյն 2, 3, 4, 5 և 6րդ յօդուածոց, ի մասին քոլերայի։

Կ. Պոլիս, 1 Յունիս (Ն. Տ.) 1887

ԵՏՀԷՄ ՓԱՇԱ

Երբեմն Մեծ Եպարքոս Բարձր. Էտհէմ փաշա նախընթաց օր կայս. պալատ գնաց Վեհ. Սուլթանին հրաւիրանօք։ Կը հաւաստեն թէ, կ'ըսէ Մոնիթէօռ, Վիքթորիա Թագուհւոյն յոբելեանին առթիւ Ն. Բարձրութեան պաշտօն պիտի յանձնուի Լոնտոն երթալ և Վեհ. Սուլթանի շնորհաւորութիւններն յայտնել, փոխանակ Ալի Նիզամի փաշայի որ հիւանդ է։ Ըստ Թարիքի, այս մասին պաշտօնական որոշում մը չի կայ տակաւին։

ՀՐԵԱՅ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ

Կ. Պոլսոյ Հրեայ հասարակութեան գործերը բաւական յուզեալ վիճակ մ'ունին այս պահուս։ Յայտնի է թէ եբրայերէն Թէլէկրաֆ լրագիրը Խախամապետի Տեղապահին դէմ բուռն յօդուածներ հրատարակած լինելուն պատճառաւ, դադրած էր։ Բաց յասմանէ, յիշեալ լրագրոյ տնօրէն Պ. Ֆրէսքօ խախամարանի գերագոյն ժողովոյ առջեւ հրաւիրուելով, կրօնական իշխանութեան դէմ ըմբոստած և զայն նախատած լինելուն պատճառաւ, բանադրանաց դատապարտուեր է։ Այս որոշմագիր մայրաքաղաքիս բոլոր սինակոկներու մէջ պատերը փակցուեր է։ Այս դատապարտութեան հետեւանքն այն պիտի լինի որ հրեայք չպիտի կարենան յարաբերութիւն ունենալ բանադրեալին հետ։ Կը հաւաստեն թէ այն կուսակցութիւն որ հրապարակաւ կը պաշտպանէր զՊ. Ֆրէսքօ պիտի բանադրուի նմանապէս, սկսեալ պետէն այդ կուսակցութեան որ պատճառ կը նկատուի խռովութեանց։

Միւս կողմէ, Պ. Ֆրէսքօյի միակ յանցանքն այն կը նկատուի թէ երեւան հանած է որ Խախամապետի Տեղապահի պաշտօնն ապօրինաւոր է և հակառակ տրամադրութեանց կազմական կանոնագրոյն զոր կայս. կառավարութիւնը շնորհած է հրեայ հասարակութեան, և ըստ օրինի, նոր Խախամապետի ընտրութեան ձեռնարկելու համար ընդհանուր ժողովոյ մը գումարումը պահանջած։ Պէտք է յիշեցունել թէ Խախամապետի օգնականը տասն-հինգ տարիէն աւելի է որ կը վարէ զայդ պաշտօն։ Հետեւաբար ընդդիմադիր կուսակցութիւնն, որ բնաւ վհատող չերեւիր, աղերսագիր մը մատուցած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին՝ խնդրելով որ վերջ մը տրուի իրաց այս այժմեայ կացութեան որ կազմական կանոնագրոյն տրամադրած սահմանը կ'անցնի։ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն այս խնդրագիրը Դատական և Կրօնական գործոց Նախարարութեան յղած է, մանրամասն տեղեկագիր մը պահանջելով այս մասին։

(Լ. Հէրալտ)

ԶՕՐԱՑ ԻՖԹԱՐԸ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ, կայս. անձնապահ զօրաբանակին երկրորդ զօրաբաժնի վաշտերը նախընթաց գիշեր կայս. պալատն իֆթարը ըրին եւ այս առթիւ Ն. Վեհափառութեան դրամական պարգեւները բաշխուեցան բոլոր սպայից եւ զօրաց։

Երէկ գիշեր եւս նոյն զօրաբանակի Թնդանօթաձիգ զօրքերը կայս. պալատն իֆթարը ըրին եւ դրամական պարգեւներ ստացան։

Կայս. անձնապահ զօրաբանակի միւս բոլոր վաշտերը կարգաւ ամեն գիշեր կայս. պալատան մէջ պիտի ընեն իֆթարը։ Այս նպատակաւ Եըլտըզի շրջակայ պարտէզներուն մէջ ընդարձակ վրաններ կառուցուած են ուր սեղանները կը դրուին եւ զովարար ըմպելիներ ու օշարակներ կը մատուցուին զինուորաց։

Կայս. Անձնական Գանձուն Նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա եւ երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյ իրենց ձեռօք զօրաց կը բաշխեն Վեհ. Սուլթանի դրամական պարգեւները։

ԴԱՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղի դեր-նախագահ Ահմէտ Հիլմի էֆէնտիի նախագահութեամբ և նոյն դատարանի անդամ Արիֆ էֆէնտիի ու Եղեռնադատ ատենի օգնական-անդամ Թորոսեան Յովհաննէս էֆէնտիի անդամակցութեամբ մասնաժողով մը կազմուած է՝ վճռագրոց օրինակն ծախքերը գանձել տալու պաշտօնով։

—Կայս. հրամանաւ, 1000ական ղրուշի յաւելում մ'եղաւ Դատական Նախարարութեան դատական գործոց տնօրէն Սամի պէյի, նոյն Նախարարութեան վճռագրութեան դիւանի տնօրէն Մէլէք պէյի և հաշուակալ Նազիֆ պէյի ամսաթոշակաց վրայ։

—Իսկիւտարի նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազի օգնական Իսմայիլ Սէֆէր պէյ նոյն պաշտօնով Գօզօվա փոխադրուեցաւ և նմա յաջորդեց Սարուխանի նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազի Նախորդ օգնական Պէհճէդ պէյ։

ՌՈՒՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆՔ

Ռուտիկանական բարեփոխման մասին պատրաստուած ծրագիրն, որ Վեհ. Սուլթանին մատուցուած և յետոյ ինչ ինչ կէտերը վերստին քննուելու համար զայն պատրաստող յանձնաժողովոյն վերադարձուած էր, այս անգամ Նախարարաց Խորհրդոյ և նոյն յանձնաժողովոյ կողմէ վերստին քննուելով և ինչ ինչ կէտերը բարեփոխուելով կրկին անգամ Վեհ. Սուլթանին մատուցուեցաւ ի վաւերացումն։

ՕՍՄ. ԵՒ ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆՔ

Յայտնի է թէ Թուրքիոյ հելլենական նամակատանց փակումը, որ տեղի ունեցաւ քանի մը տարի առաջ, բաւական վէճերու առիթ ընծայեց և հելլէն կառավարութիւնը փոխադարձաբար փակեց իւր հողին վրայ գտնուած օսմ. նամակատունները։ Անկից ի վեր, հելլէն կառավարութիւնն իւր թղթատարական պայուսակները կը փոխադրէ այլ և այլ ընկերութեանց շոգենաւով և իւր նամակաց բաշխումը կը կատարէ ի Կ. Պոլիս՝ օտար նամակատանց միջոցաւ։ Գալով Կ. Պոլսէն և օսմ. ուրիշ քաղաքներէ Յունաստան ղրկուած թղթատարական պայուսակաց, զորս հելլէն կառավարութիւնը կը մերժէր ընդունիլ, մայրաքաղաքիս օտար նամակատունք միայն կ'ընդունէին զայնս։ Այս կերպով Յունաստան և օտար նամակատունք կ'օգտէին իսկ օսմ. նամակատունք կը վնասէին։ Այս վիճակին առաջքն առնլու համար, հեռագրաց և թղթատարութեան ընդհանուր տնօրէն Իզզէդ էֆէնտի բազում ձեռնարկներ ըրած էր որք ապարդիւն մնացած էին։ Ֆրանսական կառավարութիւնն ասկից առաջ Ն. Վսեմութեան ստիպմանց վրայ միջամտած էր համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար։ Միւս կողմէ, օսմ. վարչութիւնն յաջողեցաւ խօստում առնալ աւստրիական թղթատարութենէն՝ յառաջիկային մէջ չընդունիլ Յունաստանէն Կ. Պոլիս և այդ ճամբով Թուրքիոյ ուրիշ նաւահանգիստները ղրկուելիք պայուսակները։ Սակայն հելլենական թղթատարական վարչութիւնն հակառակեցաւ այս ճնշման և մերժեց ընդունիլ որեւէ համաձայնութիւն, իւր պայուսակներն յանձնելով միշտ օտար նամակատանց, բաց ի աւստրիականէն։

Ասոր վրայ, Իզզէդ էֆէնտիի առաջարկութեամբ, Բ. Դուռը խնդրեց ֆրանսական կառավարութենէն որ ինքն ալ հետեւելով Աւստրիոյ օրինակին, հրաման տայ իւր նամակատան՝ չընդունիլ հելլենական պայուսակը։ Ֆրանսա հաւանելով այսմ, իւր որոշումը մէկ կողմէ Բ. Դրան հաղորդեց Էսատ փաշայի միջոցաւ և միւս կողմէ Աթէնքի կառավարութեան։ Հետեւաբար, Թուրքիոյ յատկացեալ հելլենական թղթատարական պայուսակն յետ այսորիկ ուղղակի օսմ. միջազգային նամակատան պիտի հասնի որ իւր պաշտօնէից միջոցաւ կատարել պիտի տայ բաշխումն, ըստ տրամադրութեանց Պեռնի միջազգային դաշնագրոյն։ Ասոր փոխարէն, կը յուսացուի թէ հելլենական վարչութիւնը պիտի ընդունի Յունաստանի յատկացեալ օսմ. թղթատարական պայուսակները։ (Մոնիթէօռ)

ՄՈՄՃԵԱՆ ԷՖ. ԵՒ ՍԱՄԻ ՊԷՅ

Մոմճեան Միքայէլ էֆէնտի նամակ մ'ուղղելով այս աւուր Թարիքի, իւր Զուպուգլուի քարիւղի մթերանոցին մէջ պատահած բռնաբարման դէպքին առթիւ Սամի պէյի հրատարակած հերքմնագրոյն վրայ զարմանք կը յայտնէ և կը յարէ թէ այս դէպքը պաշտօնապէս հաստատուած լինելով, Սամի պէյի այս հերքումն ուրիշ նպատակ չունի բայց եթէ ազատել այն պատիժէն զոր օրէնքը կը տրամադրէ այդ տեսակ բռնաբարական դէպքերու հեղինակաց համար։ «Սամի պէյի սպառնալիքները, կ'ըսէ Մոմճեան էֆէնտի, բնաւ կարեւորութիւն չունին և եթէ նա շարունակէ իւր այդ կարգի հրատարակութիւններն, այն ատեն պիտի ստիպուիմ հրատարակութեան տալ մէկ քանի թուղթեր որք իմ ձեռքս կը գտնուին և բաւական են հանրութեան պարզել Սամի պէյի արարքը։»

Վեհ. Սուլթանը տեղակալ-գնդապետի աստիճան շնորհեց Առեւտրական նախարարութեան անասնաբուժական քննիչ Ալի պէյի։

—Սուրրէյի հիւմայունի տնօրէն Հիւսէին Ֆիքրի էֆէնտին այսօր Մէքքէ կ'ուղեւորի՝ նուիրական կարաւանին հետ, որոյ փոխադրութեան յատկացած է Մախսուսէի Աճէր շոգենաւը։ Նոյն շոգենաւուն մէջ կը գտնուին նաեւ 155 ուխտաւորք որոց ուղեւորութեան ծախքը կայս. Անձնական Գանձուն կողմէ պիտի վճարուի։

—Ալպանիոյ ազնուականներէն հանգուցեալ Րիւզդէմ փաշայի որդի Բեհանի փաշա երէկ Սելանիկէն մայրաքաղաքս ժամանեց։

—Հաքիքաթ կը ծանուցանէ թէ ելմտական քննիչներու տեղեկութեան վրայ Գարասիի Տէֆթէրտար Պէհճէտին պէյ պաշտօնանկ եղած և դատաստանի ենթարկուած է հաշուական գործողութեանց մէջ երեւան եկած ինչ ինչ զեղծմանց պատճառաւ։ Յաւարտ դատաստանին, նահանգին Տէֆթէրտարութեան պաշտօնը պիտի վարէ Քարբերդի նախկին Տէֆթէրտար Ֆեհիմ պէյ որ յառաջիկայ շաբաթ օր իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի։

—Կ'ըսուի թէ Երկաթուղեաց երէկի վիճակահանութեան մեծ բաժինն, 3 հարիւր հազար ֆրանք, շահեր է հայազգի Նշան անուն անձ մը, միջնորդ ալիւրի վաճառականութեան։

—Պ. Տօնօնի դրամատերաց խմբի ներկայացուցիչ Պ. Բօղար Փարիզ ուղեւորեցաւ ուր կոչուած էր հեռագրաւ։ Այս ուղեւորութիւն բնականաբար կը վերաբերի ասիական երկաթուղեաց շինութեան խնդրոյն։ Պ. Բօղար դարձեալ մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ։

—Ելմտական Նախարարութիւնը շրջաբերականաւ հրահանգներ տուաւ ատաղձէ առնուելիք տրոց ինչպէս նաեւ մաքսանենգութեան պարագային մէջ պահանջուելիք տուգանաց նկատմամբ։ Այն ատաղձը որ ցամաքի ճամբով Թուրքիոյ մէկ կողմէն միւսը փոխադրուի, առաջուց պէտք է վճարած լինի անտառային եւ այլ տուրքերը։ Հակառակ պարագային մէջ ատաղձը գրաւուելով կրկնապատիկ տրոց կ'ենթարկուի։ Այս գումարի կէսն հանքաց եւ անտառաց վարչութեան կը տրուի իսկ միւս կէսը մաքսանենգութիւնն իմաց տուողին։ Եթէ ատաղձը ծովու ճամբով կը փոխադրուի, առանց մաքսի, նմանապէս կը գրաւուի եւ կ'ենթարկուի կրկնապատիկ տրոց վճարման։

—Սամոսի ընդհ. ժողովոյ երեսփոխանաց մեծամասնութեան կողմէ կուսակալ Գարաթէօտորի փաշայի ի նպաստ ուղղեալ հանրագրոյն վրայ, փոքրամասնութիւնն որ աննպաստ հանրագիր մ'ուղղած էր, խնդրած է կայս. կառավարութենէն որ յանձնաժողով մը ղրկէ իրենց գանգատները քննելու համար։

—Ամսոյս 13/25 ին, Մուսուլէն 20 վայրկեան հեռաւորութեամբ երկրաշարժի սաստիկ ցնցում մ'զգացուեր է։ Աղըր կոչուած լերան շրջակայ բոլոր գիւղերը գզգզեր եւ տանց մեծագոյն մասը փլեր են, կերպ կերպ վնասներ պատճառելով։ Բազմաթիւ անասունք կորսուեր են, իսկ փլատակաց ներքեւ մնացող մարդոց թիւն յայտնի չէ տակաւին։ Բնակիչք՝ աչաբեկ՝ իրենց տուները թողլով լեռն ապաստաներ են։ Մուսուլի իշխանութիւնը վրաններ, սնունդ եւ այլ օգնութիւնք հասուցեր են այդ դժբաղդներուն։

—Պրուսայի պահեստի զօրաց Միրլիվա հանգուցեալ Գատրի փաշայի յաջորդեց Միրլիվա Սաֆվէդ փաշա։

—Ներքին գործոց Նախարարութիւնը շրջաբերական մ'ուղղելով գաւառաց կուսակալներուն յայտնած է թէ, ըստ 16րդ յօդուածոյ յանձնառութեանց տետրին, օսմ. ծխախոտի Րէժիի վարչութիւնը պարտի մթերանոցներ հաստատել այն ամեն տեղեր ուր առնուազն 100,000 քիլոկրամ ծխախոտ կ'արտադրուի։ Այն պարագային յորում բազմաթիւ գիւղերու արտադրութիւնք միանալով կը հասնին այդ քանակութեան, վարչութիւնը պարտի իւր մթերանոցները կառուցանել այդ գիւղերու մէջ տեղ, կեդրոն վայր մը եւ անոնցմէ տասն ժամ հեռաւորութեամբ յատուկ պաշտօնեաներ կարգել որք պարտին ծխախոտն ստանալ և անոնց տէրերուն ստացագրեր յանձնել, եբր թէ ծխախոտք մթերանոցին յանձնուած լինէին։ Արդ, մինչեւ ցարդ կառուցած Րէժիի մթերանոցք չէին համապատասխաներ այս պահանջման, ուստի շրջաբերականը կ'ըսէ թէ համաձայնութիւն մը գոյացած է յիշեալ վարչութեան հետ որպէս զի համակերպի այնմ։

Շրջաբերականը կը հրաւիրէ կուսակալս հսկել յանձնառութեանց տետրի յիշեալ յօդուածի կէտ առ կէտ գործադրման և Րէժիի պաշտօնէից ցոյց տալ մթերանոցներու կառուցման յարմար վայրը, միանգամայն Բ. Դրան զեկուցանել թէ ե՞րբ պիտի սկսին շինութիւնք և անոնց աւարտման հոգ տանիլ. եթէ յիշեալ յօդուածի տրամադրութեանց հակառակ կառուցուած մթերանոցներ կան, անոնց տեղը փոխել և հսկել որ ծխախոտը լաւ պահուելու կերպով շինուին մթերանոցք։

—Վեհ. Սուլթանի թիկնապահ գերմանացի Բիսգով փաշա երէկ Դարդանէլ ուղեւորեցաւ։

—Եգիպտոսի անգլ. հպատակք բաժանորդագրութիւն մը բացած են Վիքթորիա Թագուհւոյն յոբելեանին առթիւ կատարուելիք հանդէսներուն ծախուց համար։ Հանգանակութեան գումարը ցարդ հասած է 962 ոսկւոյ։ Յոբելեանի օրը նաւային և զինուորական հանդէսներ պիտի կատարուին և գիշերը դաշտային մեծ հանդէս մը։

Շէյխ Մոհամէտ-էլ-Մահտի հրաւիրուած է Խտիւէն Լոնտոն երթալու համար ուր ներկայ պիտի գտնուի Թագուհւոյն Յոբելեանին։ Այս առթիւ Խտիւը Գ. կարգի Օսմանիէ պատուանշան նուիրած է նմա։ Շէյխ Մորկանիի կ'ընկերանայ Շէյխ Ապտիւլ-Խանի Մէլէք, թարգման Ստեփէնսըն զօրավարին, որ Լոնտոն կ'երթայ արձակուրդով։

—Ֆրանսական դեսպանատան հովանաւորութեան ներքեւ անցեալ կիւրակէ տրուած բարեգործական հանդէսի խառն հասոյթն եղած է 1,475 օսմ. ոսկի։

—Այտընի պաշտօնական լրագիրը վիճակագիր մը կը հրատարակէ ուսկից կ'երեւի թէ վերջին տարւոյ մէջ այդ գաւառէն 100,000 կենդինար մատուտակ (մեյան քէօքի) դուրս հանուեր է Ամերիկա ղրկուելու համար։

—Ֆրանսական և անգլիական դեսպանատունք այսօր Թարաբիոյ ամարանոցը կը փոխադրուին։

—Սըր Տրըմմոնտ Ուոլֆ այսօր իւր բնակութիւնը Բերայէն Թարապիա Բէգլարա պանդոկը կը փոխադրէ ուր պիտի բնակի, մինչ 8/20 յունիս յորում պիտի մեկնի Կ. Պոլսէն։

—Օսմ. կայս. Պանքայի անգլ. թղթակցութեանց քարտուղար Պ. Ֆլէմինկ Սմայթ արձակուրդով Եւրոպա ուղեւորեցաւ։

—Այս երեքշաբթի գիշեր Աքսէրայի զօրանոցին դէմ գտնուած փուռին գործաւորներէն Շապին-Գարահիսարցի Սիմոն անուն երեսուն-հինգ տարեկան հայ մը սրճարանի մը մէջ նստած պահուն յանկարծամահ եղաւ։

—Լոնտոնի ֆրանսական դեսպանատան առաջին քարտուղար Ֆլորիան կոմսն որ առժամապէս նոյն պաշտօնը վարելու կոչուած էր ի Կ. Պոլիս, շաբաթ օր իւր կնոջ հետ Անգլիա կը վերադառնայ։

—Աւստրիական երկաթուղեաց Կ. Պոլսոյ քննիչ Պ. Ստէյնէր Սելանիկ փոխադրուած է փոխանակ Պ. Մայէրի որ նմա կը յաջորդէ ի Կ. Պոլիս։

—Ղալաթիոյ յոյն սեղանաւորներէն Պ. Բ. Բլասօ, որ մին է «Սօսիէդէ տը Շանժ է տը Վալէօռ» դրամատան հիմնադրաց, Իզմիրի մէջ կաթուածահար մեռեր է այս երեքշաբթի։

—Ղալաթիա, Քամոնտոյի շէնքերը բնակող Լէհ ընտանեաց մը իննամեայ աղջիկը այս օր, սանդուխի եզերքը խաղացած պահուն սահելով մարմարեայ սանդուխներուն վրայ ինկաւ և գլուխը ջախջախուեցաւ։ Թէպէտ անմիջապէս երեք բժիշկներ կանչուեցան, սակայն հակառակ ամեն խնամոց, խեղճ մանուկը մեռաւ։ Քանի մ'օր առաջ եւս Բէրչէմպէ-Բազարի կողմը տասնամեայ մանուկ մը երրորդ յարկի պատուհանէ մը գետին ինկնալով, ծանրապէս վիրաւորուեցաւ և կեանքը վտանգի մէջ է։

—Արապաճի Մուսթաֆա անուն գաղթական մը որ Պոլիս, Ֆաթիհի կողմը կը բնակի, քանի մ'օրէ ի վեր կը փնտռէր իւր երեք տարեկան զաւակն որ անյայտացած էր։ Երեքշաբթի օրը մօտակայ պարտիզի մը ջրհորէն ջուր քաշուած պահուն գտնուեցաւ մանկան դիակը։

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ընկերութեան Իսքօտ շոգենաւը, Նաւապետ Ուիլքինսըն ընդհանուր վաճառքով Հուլէն այսօր հասած է։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Հասոյթ ամէն դրամով

1887 Մայիս 1էն մինչեւ Մայիս 31

	Օրական	Ամսական
Պէշիկթաշի գիծ	5,929.92	183,827.50
Աքսէրայի »	5,442.44	162,515.75
Շիշլիի »	6,043.81	187,358.—

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ԹՐԻԼԼԷ

Կ. Պոլիս, 2 յունիս 1887

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ (մտաւոր և գրաւոր). պատրաստեալ նոր և դիւրուսոյց ոճով, համաձայն արդի մանկավարժութեան պահանջմանց։ Աշխատասիրեաց Յ. Գ. Փալագաշեան։

Ա. և Բ. տարիներ միասին կազմուած, Գ. Տպագրութիւն բարեփոխեալ և յաւելեալ. 3 ղրուշ։

Գ. տարի, 3 ղրուշ։

Ա. Բ. Գ. տարիներ միասին կազմուած, 5 ղրշ։

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՔ. Լրացուցիչ մասն՝ Գ. տարւոյ Թուագիտութեան. 2 ղրշ։

Կը գտնուին ամեն գրավաճառաց քով, կեդրոնատեղին է Մարգարեան Գրատունն։

1—6

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ, 31 մայիս

Երեսփոխանական Ժողով. Նոր Նախարարութիւնն այսօր յայտարարութիւն մը կարդալով Ծերակոյտին և Երեսփոխանական Ժողովոյ մէջ, ըսաւ թէ պիտի ջանայ իրականացնել ներքին բարուոքումները, մանաւանդ ի մասին ելմտացոյցի.—թէ իւր արտաքին աշխարհավարութիւնն պիտի լինի հաստատուն, արժանավայել և խոհեմ—թէ պիտի պահէ օրակարգն անցուած զինուորական ծրագիրն.—եւ թէ փութով պնդութեամբ պիտի պատրաստէ 1889ի տիեզերական արուեստահանդէսը։ Յայտարարութիւնը կ'աւարտի հրաւիրելով հայրենասէրներն որ աջակցին այս աշխատութեան եւ խաղաղացուցման գործին։

Նախարարական յայտարարութեան ընթերցումէն յետոյ, արմատական ձախակողմն (Գլէմանսոյի) խմբակը անվստահութեան քուէ առաջարկեց ընդդէմ նոր նախարարութեան։ Ժողովը մերժեց այդ անվստահութեան առաջարկն 139ի դէմ 285 ձայնով և 156ի դէմ 284 ձայնիւ ընդունեց նախարարապետ Պ. Ռուվիէի խնդրած պարզ օրակարգը։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Աթէնք, 2 յունիս

Նախարարապետ Պ. Դրիգուբի Երեսփոխանաց ժողովոյն ներկայեց օրինական ծրագիր մը որ կ'արտօնէ զկառավարութիւնն փոխառութիւն մը կնքել՝ կարգադրելու համար երերուն պարտքը։ Միանգամայն ծանոյց թէ այդ փոխառութեան վերաբերեալ բանակցութիւնք լաւ ճամբու մէջ են։

Երեսփոխանաց ժողովն երկրորդ ընթերցմամբ քուէարկեց Գահաժառանգ իշխանին թոշակին վերաբերեալ ծրագիրն, և ընդունեց Պելոպոնէսի հիւսիսակողմն ընդարձակ կալուածներու նուէրը զոր կ'ընէ նմա Կառավարութիւնը։

Իսմայիլիա, 1 Յունիս

Մայիս 21էն մինչեւ 31 Սուէզի ջրանցքէն անցնող նաւուց թիւն է 99 և տասնօրեայ հասոյթը 1,750,000 ֆրանք։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՍԱ

Ղալաթիա, 21 մայիս

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		(պանքայի)		111 3/8
3 »	»	» (վճռականին)		111 1/4
3	Բարիզի	» (պանքայի)		22 67 1/2
3 »	»	» (վճռականին)		22 75

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց.	Սէրի	16 14
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	16 14
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուն	»	16 21
Բարձրագոյն գին	»	16 21 1/2
Նուազագոյն »	»	16 21
Կէս օրին	»	16 21 1/2

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	41 10
Այս առաւօտ	41 9
Կէս օր	41 9

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն 1858) » 1862)	Սէրի		25 20
» 1860) » 1863) » 1872)	»		15 10
» 1865) » 1869) » 1873)	»		16 21

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուելուն (Գ. կ.)	82 30
Այս առտու բացուելուն	82 30
Կէս օրին	82 30

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	3 34
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ. »	7
Պանք տը Գօնս	» »	5 20
Սօս. Շանժ է Վալէօր	» »	3 35
Թրամուէյ	» »	300
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	34
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի	»	81

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Լոնտոն, 1 Յունիս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. Քոնսօլիտէ			102 3/16
Օսմ. »	Սէրի Դ.	բացուելուն	14 13/16
» »	»	գոցուելուն	14 15/16
» »	»	Ա.	24 1/2
» »	»	Բ.	15 5/8
» »	»	Գ.	14 7/8
Օթօման 1871			76 3/4
Փոխառութիւն 1877			89
Պանք Օթօման			10 3/8
Ռուսական փոխառ. 1873			96 1/2
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)			74 3/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)			97 5/8
Տայրա Սանիէ			71 5/8
Տօմէնիալ (փոխառ. Ռօթշիլտ)			95 1/2
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %			— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ			— —

Վիեննա, 1 Յունիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	127 40
Օսմանեան երկաթուղի	16 70

Բարիզ, 1 Յունիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %			109 15
» » 3 %			80 7 1/2
Օսմանեան Քօնսօլիտէ	Սէրի Դ.	բացուելուն	14 92 1/2
» »	»	գոցուելուն	14 95
» »	»	Բ.	15 50
» »	»	Գ.	14 90
Օսմանեան երկաթուղի			34
» Րէժիի բաժնեթուղթք			— —
Պանք Օթօման			508 75
Գրէտի Լիոնէ			558 75
» Ֆօնսիէ			1380
Բաժնետոմս Լիոնի			1227 50
Սուէզի ջրանցք			2036 25
Ռուսական 5 % 1877 ի			101 3/8
Իտալական Ռանթ			99 72 1/2
Եգիպտական միացեալ			375
Սպանիական (արտաքին)			—
Բրիօրիթէ Թիւրք			363 75
5 % Հելլենական			369 37 1/2
Չէք Լոնտրայի վրայ			25 20

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

27ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
Յ'ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Ս. ՓՐԿՉԻ
(24 ՄԱՅԻՍ)

Ազգային Սահմանադրութեան 27րդ Տարեդարձի հանդէսն ըստ սովորութեան պիտի կատարի Ազգային Հիւանդանոցի դիմացի պարտիզին մէջ, որ այս տարի նախընթաց տարիներէ աւելի չքեղ և զուարճալի երեւոյթ մ'ըստացած է հովանաւոր ծառուղիներովը՝ վրաններովն և ուրիշ պատրաստութիւններով, ուր իւրաքանչիւր ոք մտնելու համար պարտի 2 ԴԱՀԵԿԱՆ մուտք վճարել։

Հանդիսին Կարգադիր մասնախումբն պատիւ ունի ծանուցանել Ազգին թէ Հանդիսին չքեղութեան և ժողովրդեան, մանաւանդ ընտանեաց հանգստեան և անդորրութեան համար ամէն կարեւոր միջոցներ կանխաւ ի գործ դրած է. այնպէս որ ժողովուրդն ըստ ամենայնի գոհ պիտի լինի։

Ամեն. Տ. Մկրտիչ Ս. Արքեպիսկոպոս Խրիմեան կիւրակէ առաւօտ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Ազգային Հիւանդանոցի մատրան մէջ, ի ժամ 1։

Յետ աւարտման Ս. Եկեղեցւոյ, Ամեն. Պատարագիչ Սրբազանն՝ մեր Օգոստափառ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, Օսմանեան կայսրութեան և լուսամիտ նախարարաց, ինչպէս նաեւ ազգային բարերարաց բարօրութեանն և թանկագին յիշատակին համար գոհաբանական աղօթքներ պիտի մատուցանէ։

Ճաշը պիտի սկսի ժամ ճիշտ 4ին Որբանոցի պարտիզին մէջ և պիտի տեւէ 1 ժամ։ Սեղանին վրայ բաժակներու առաջարկութիւնք պիտի ըլլան և ժամանակ ժամանակ նուագածուաց ընտիր խումբ մը առաջնորդութեամբ Պ. Թօմէի պիտի նուագէ ըստ կարգադրութեան Մասնախմբին։

Առաջին սեղանը պիտի ընդունուին եկեղեցական Ս. Հարք, Ազգային պաշտօնական մարմինք և ընտանիք ի միասին ունեցող անձինք (1)։

Ժամը 6½ին պիտի սկսի հանդէսը։ Հանդիսադիր Սրբազանը ընկերակցութեամբ եկեղեցական Ս. Հարց և Ազգային Պաշտօնական մարմնոց և առաջնորդութեամբ նուագարանաց պիտի մտնէ հանդիսավայրը։

Աւելորդ չէ ըսել թէ՝ Հանդիսավայրին մէջ՝ ըստ կարգադրութեան Մասնախմբին՝ պատշաճ լեզուաւ քանի մը ատենախօսութիւնք տեղի պիտի ունենան օրինաւորութեան սահմանին մէջ։

Ըստ Ժամանակացոյցի Մասնախմբին՝ Ազգային և Եւրոպական ընտիր երգեր պիտի նուագեն նուագածուք, որոց մերթ ընթ մերթ պիտի ձայնակցին Որբանոցի երգեցիկ սանունք։ Նոյնպէս պիտի նուագուին Տաճկերէն երգեր, մանաւանդ նոր երգ մը, որ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻ անուան նուիրեալ է։

Սոյն ազգային հանդիսի բարեկարգութիւնն չխանգարելու համար՝ Մասնախումբն հարկ կը համարի յայտարարել թէ այն ազգային Ընկերութիւնք որոնք այլ և այլ եղանակաւ Հանդիսին մասնակցելու փափաք ունին, պարտաւոր են մինչեւ յառաջիկայ Ուրբաթ (Մայիս 22) իրենց դիւանին միջոցաւ ներկայանալ Մասնախմբին ի Մեծ-Նոր Խան Հիւանդանոցի գրասենեակն և բանակցիլ այն պայմաններուն վրայ, որք Ընկերութեան միանգամայն Ազգային Հանդիսին կրնան պատուաբեր ըլլալ։

Մասնախումբն աւելորդ չը համարիր յայտարարել թէ որոշուած է խստիւ արգիլել նոյն օր՝ Ընկերութեանց, Խորհրդոց և այլոց կողմանէ շրջաբերութեան եղած ԳԱՆՁԱՆԱԿՆԵՐՆ, ՊԸՆԱԿՆԵՐՆ եւ ՆՈՒԻՐԱՏՈՄՍԵՐՆ Հիւանդանոցի և Հանդիսավայրին մէջ, զի Հիւանդանոցն ընդհանուր Ազգին պատսպարանն ըլլալով՝ նոյն օրուան հասոյթն ամէն տեսակէտով մի միայն ԱՆՈՐ ՍԵՊՀԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆ է։

Սեղանի տոմսակաց գինն է մէկ արծաթ մեճիտ, որք կը գտնուին մասնախմբի անդամոց քով, Հիւանդանոցի գրասենեակն և նոյն օրն Հանդիսավայրին դուռը։ Հիւանդանոցի Պատուարժան Հոգաբարձութեան կնիքը և թիւ չը կրող տոմսերն վաւերական չեն։

Հանդիսավայրին մէջ ոգելից ըմպելիք գործածել բոլորովին արգիլեալ է իբրեւ անպատշաճ ազգային պատկառելի Հանդիսի մը։ Գալով գործածելի ըմպելեաց, իւրաքանչիւրին գինն՝ թղթերու վրայ տպագիր նշանակուած և Հանդիսավայրին մէջ աստ անդ կախուած է ի տես հասարակութեան։

Մասնախումբն ի դիւրութիւն հասարակութեան՝ երկաթուղւոյ վարչութեան հետ բանակցելով կառախմբոց երթեւեկութեան համար ժամեր որոշած է, որք ի ստորեւ նշանակեալ են։

Մասնախումբն՝ որ, ի պատիւ Ազգ. Սահմանադրութեան և ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցի հարիւրաւոր անկելոց և որբոց, ջանք և քիրտ չէ խնայած, իրաւունք ունի փոխադարձաբար յուսալու Պատուարժան հասարակութենէն ո՛չ միայն նիւթական նպաստ այլ և համակրութիւն այն կարգադրութեան՝ զոր Մասնախումբն տնօրինած է։

Ի դիմաց Կարգադիր Մասնախմբի
Ատենապետ — Ատենադպիր
Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ — ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԳԱԶԱԶԵԱՆ

18 Մայիս 1887
Կ. Պոլիս

ԾԱՆՕԹ.—Այս վերջինները պարտաւոր են ճաշէն մէկ քառորդ ժամ առաջ պատրաստ գտնուիլ սեղանին մօտ։

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

ՄԱՅԻՍ 24 ԱՒՈՒՐ

Երթ. առաւօտ, Սիրքեճիէն Հանդիսավայր

Ըստ Եւրոպ. Թիւ	ժամ	րոպէ		Ըստ Տաճ. ժամ	րոպէ
4	6	15	(Գումգաբու, Եէնիգաբու, Սամաթիա, Եէշիլգիւղ) (Հանդիսավայր)	10	45
6	6	49	» »	11	19
8	7	17	» »	11	47
10	7	45	» »	12	15
12	8	41	» »	1	11
A	9	37	» »	2	7
16	10	11	» »	2	41
20	11	10	» »	3	40

Դարձ Երեկոյ Եէտի-Գուլէէն

Ժամը 5. 57էն մինչեւ 12. 25 տասն եւ երեք շոգեկառք կայ Եէտի-Գուլէէն Սիրքեճի երթալու համար, ըսել է ամէն կէս ժամն անգամ մը կառախումբ կը մեկնի Եէտի-Գուլէէն դէպի Սիրքեճի։

ԱԶԴ.— Վերոյիշեալ 8 կառախումբերէն զատ 16 կառախումբ ևս կան, որք Սիրքեճիէն կը մեկնին եւ մինչեւ Եէտի-Գուլէ կ'երթան, իսկ Հանդիսավայր ոչ։

ՑԱՆԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

Աղք. Հայ. Ընկերութեան պարահանդէսին
Ի 5/17 Փետրուարի 1887

Պարտանակներէն

Սէֆէլտըր 2. Քալինիս 2. Բարաղամեան Տիգրան 2. Միւնիր բաշա (Տախիլիյէ) 2. Յովսէփ Գաւաֆեան 2. Համամճեան Սարգիս էֆ. 2. Նէճիպ բաշա 2. Մըսըրլը Խասառ պէյ 2. Մուսթաֆա էֆ. 2. Իգդէթ էֆ. 2. Մուհսին Խան 2. Նաւրէտտին պէյ 1. Սօսիէթէ Ժէնէռալ 1. Բէլժախուս 1. Մերասէէտի Պետրոս 1. Տօքթէօռ Թիւրապ 1. Բարսեղ Զ. Մանուկեան 1. Փընտըգլեան Տիկ. Արուս 1. Գ. Մուրատեան 1. Սահակ Գարաեան 1. Գուբա 1. Տանիէլ Բարա 1. Սեպուհ Թիւրապեան 1. Միհրան Տէօրմէճեան 1. Հիւսէյինճեան Մեսրոպ 1. Քիւրքճիանեան Կարապետ 1. Մինաս Վենետիկեան 1. Թալէն 1. Սուրէնեան 1. Գասապեան 1. Ս. Պօղոսեան 1. Կրօնիկ Բարսեղեան 1. Թէլլի Օղլու 1. Ալալըմճեան 1. Շահին բաշա 1. Մուստաֆա բաշա 1. Երամ պէյ 1. Գաբրիէլ Սէֆթեան 1. Քեռովբէ Շէրպէթեան 1. Քօնիթօ 1. Վլասոգաուի 1. Սառաֆօմի պէյ 1. Վիլհելմ Ալպէռ 1. Տօքթէօռ Աճէմեան 1. Կաէկոսաւ Սինապեան 1. Նշան Գարամաճեան 1. Պետրոս Բարսեղեան 1. Տիգրան Եազըճեան 1. Շիրին Շիրինեան 1. Միւսիւ Բիլ 1. Քազանճեան Մկրտիչ 1. Գրիգոր Խնամիրեան 1. Մալխասի 1. Պետրոս Քիւրքճիանեան 1. Ֆէթհուլլահ էֆէնտի 1. Թոմըն 1. Պէկեան Յակոբ 1. Քալփաքճեան 1. Ինճէճեան Կարապետ 1. Ազարեան Վիչէն 1. Անտոն Քօզիկեան 1. Գէորգ Արապեան 1. Պէքիր պէյ 1. Մօսիէօ Քօսգաքի 1. Գասպար Տիլիֆզեան 1. Տօքթէօռ Խօրասանճեան 1. Շէյխեան օղլու 1. Եանքօ Եուանիտէս 1. Պիլէզիկճի Յովսէփ 1. Աղիզ պէյ 1. Ֆօլց Անտոնեան էֆ. 1. Ասթէռ Սէքթախս 1. Գրիգոր Հիւմրիւզ 1. Սէրվիչէն էֆ. 1. Սէրվէթ պէյ 1. Տիւսար բաշա 1. Ֆախոսէն Հէր 1. Ռընէ Պօտոսի 1. Թամվաքօ 1. Ժիւլ Վալքէռ է քօմբանի 1. Պօհար Մօրզ Իսաք 1. Մուրատեան Մկրտիչ 1. Անթօնիատէս 1. Թիւլպէնտճեան Անտոն 1. Անանեան Պետրոս 1. Նասէմ էֆ. 1. Ղալիպ Պէյ 1. Սպանիոյ հիւպատոս 1. Ճէվտէթ բաշա 1. Ֆուատ բաշա 1. Վեռնօնի 1. Պառօնէ 1. Պարոն Բօալ 1. Տրիանտօ 1. Մաննիա 1. Ալրիք 1. Քիւլէպոլին 1. Շրէտէօր 1. Օնու 1. Թէրիան 1. Թէնտիւթօնքինի 1. Կարձօլեօ 1. Վանմ Պալաչեանօ 1. Օպարէ 1. Կէօլըր 1. Եասօչինսքի 1. Փորթուքալ Միքայէլ էֆ. 1. Թէքէեան Եղբարք 1. Բարունակեան Սահակ 1. Օ. Ռ.

(Շարունակելի)

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԵՒԴՈԿԻԱ, 9 Մայիս

Թուականէս երկու շաբաթ առաջ տեղի ունեցան քաղաքիս Ներսիսեան վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւններն. աշակերտք առ հասարակ իրենց գոհացուցիչ պատասխաններով ունկնդրաց եւ քննչաց գովեստից արժանացան. քննութիւններէ անմիջապէս վերջ, մայիս 3ի կիւրակէին կատարուեցաւ պարգեւաբաշխութեան հանդէսն Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյն մէջ ընդ նախագահութեամբ վիճակիս Առաջն. Տեղապահ Գեր. Մամբրէ Ծ. Վ. Բզնունւոյ։ Նախագահն պարագային յարմար խօսքերով հանդէսը բացաւ. յետ որոյ վարժարանին տեսուչ Մեծ. Գէորգ էֆ. Սէֆէրեան միամեայ տեղեկագիրը կարդաց. յիշեց վարժարանի ծրագրին եւ ներքին կանոնագրին մէջ եղած այլ և այլ բարեփոխումներն, դիտել տալով թէ վարժարանն՝ իւր ներկայ ծրագրով ու կանոնագրով կրնար նկատուիլ երկրորդական բարեկարգ վարժարան մը. կարդաց բնագիտական եւ քիմիական գործեաց ցանկն, որոնք նոր հասած էին Մանչէսդրէն. մասնաւոր շնորհակալութիւն յայտնեց ի Մանչէսդր գտնուող Մեծ. Միհրան էֆ. Մանուկեանի, որ առանց ո՛ և է ծախուց 50 ոսկւոյ արժողութեամբ գործիքներ փոխադրել տուած էր մինչեւ ի Սամսոն։ Տեսուչ էֆէնտին ծանոյց նաեւ թէ քիչ ատենէն կը հասնին քիմիական դեղոց ընտիր հաւաքածոյ մը եւ կտաւի վրայ նկարուած մարդակազմական երեք ընտիր տախտակներ։ Այսպէս ներկայեց վարժարանի նիւթական վիճակն, յաւելով յանուանէ յիշելով նուիրատուաց անուանքն. կարդաց նաև վարժարանիս Օժանդակ ընկերութեան Պատ. անդամոց առատաձեռն նուէրներն, որոնք գովելի եւ օրինակելի անձնուիրութեամբ կը նպաստեն վարժարանի պէտքերին քանի տարիներէ ի վեր. վերջապէս ի մեծ գոհունակութիւն ժողովրդեան, Տեսուչ էֆէնտին յայտարարեց թէ վարժարանն այժմ պատրաստ ունէր մօտ երեք հարիւր (300) ոսկիի ստացուածք, որ օր քան զօր աւելնալու դրից մէջ կը գտնուի։ Տեսուչ էֆէնտին վերջացուց իւր տեղեկագիրն ջերմ շնորհակալութիւն յայտնելով ազնիւ օժանդակաց, ի մասնաւորի վարժարանին հիմնադիր եւ գլխաւոր օժանդակ Տիգրան էֆ. Ճգնաւորեանի, որոյ բարիքներն երկար ատենէ ի վեր վայելած է եւ կը վայելէ Եւդոկիայն։

Յաւարտ տեղեկագրին, բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն կարդացուեցան հայերէն, թուրքերէն եւ փրանսերէն ատենաբանութիւններ, որոնք կ'ընդմիջուէին ազգային եւ օտար երգերով։ Խօսեցան նաեւ վարժարանի ուսուցիչներէն Լեւոն Մկրտիչեան եւ Սեդրակ էֆ. Զաթալեան, առաջինն նիւթ ունենալով «Մարդուս կենաց նպատակն» եւ երկրորդն՝ «Ընտանեկան դաստիարակութիւն»։ Տեղեկագրի մի կէտը մնացուած ըլլալուն, խօսք առաւ Մեծ. Տիգրան էֆ. Ճգնաւորեան եւ բացատրեց թէ բնագիտական եւ քիմիական գործիքներն ի՛նչ կերպով գնուած եւ նուիրուած էին Ներսիսեան վարժարանի. ըսաւ թէ Պոլսեցի ազնիւ Եւդոկիացւոց, որպիսիք են Մեծ. Մանուկ եւ Կարապետ էֆէնտիք Արսլանեան, Մելքոն էֆ. Հալաճեան, Յակոբ էֆ. Թորոսեան եւն, բարի առաջադրութեանց գիտակից, եւ ոմանց հետ իսկ վերոյիշեալ գործեաց նկատմամբ տեսակցած ըլլալով, սա համոզումը գոյացուցած էր թէ վերոյիշեալ ազնիւ էֆէնտիները պիտի հաճէին վճարել գործիքներն, ուստի, թէպէտեւ ինքն (Տիգրան էֆէնտի) վճարած էր այդ գործեաց ծախքն, սակայն, ապահով որ նոցա սրտագին փափագն էր նմանօրինակ նուէր մ'ընել իրենց սիրելի վարժարանին՝ ջերմ շնորհակալութիւններ յայտնեց ի դիմաց համայն Եւդոկիացւոց յիշեալ ազնուասիրտ հայրենակցաց. շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ տեղւոյն Ուսումնասիրաց ընկերութեան՝ վարժարանին ըրած մի նիւթական նուէրին համար. ապա վերջին կոչում մ'ալ ընելով Եւդոկիացի ազգայնոց իրենց բարոյական անկեալ վիճակը բարձրացնելու, իւր խօսքն աւարտեց։ Յետոյ բաշխուեցան մրցանակներն. վերջին խօսողն եղաւ Գեր. նախագահն, որ յորդորեց զժողովուրդն յառաջդիմասիրութիւն եւ ի բարեպաշտութիւն. շնորհակալութիւն յայտնեց վարժարանի հիմնադրաց եւ Օժանդակութեան. օրհնեց ուսուցիչներն, ուսանողներն ու ժողովուրդն եւ մաղթանքով մը հանդէսը փակեց։

Լ. Մ.

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ՄԷՋ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՉԱՓԱԶԱՆՑ ՎԱՍՏԱԿ ԵՒ ՆՍՏՈՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բարիզի բժշկական Ակադեմիոյ մայիս 17ի նստին մէջ, Պ. Լանեօ ի դիմաց յատուկ յանձնախմբի մը վերոյգրեալ խնդրոյն վրայ տեղեկագիր մը կ'ընթեռնու, յորում կը բացատրէ նախ մտաւորական չափազանց յոգնութեանց և նստողականութեան վերագրելի հիւանդութիւններն և յետոյ հարկ եղած առողջապահիկ միջոցներն։ Հազարաւոր աշակերտաց և ուսանողաց աչքի քննութիւնը ցոյց տուած է թէ կարճատեսութիւնն, որ վարժարան գնացող տղայոց քով բացառիկ է, ընթերցանութեան և գրավարժութեան մանրախոյզ աշխատութեանց պատճառաւ երթալով կ'աւելնայ, քանի՛ աշակերտք իրենց ուսմանց մէջ յառաջադիմեն, բարձրագոյն կարգերն հասնին, մասնագիտական վարժարանները մտնեն։

Ոսկրային ձեւափոխութիւնք, կոնքի չեղութիւն, ողնայարի կորութիւնք, կուրծքի կամարաձեւութիւնք, ուսոց անհաւասար բարձրութիւն, աջ անրակին ձախէն աւելի ցցուիլն յաճախակի ի յայտ կուգան մանր տղայոց մանաւանդ 6էն 14 տարեկան մատաղ աղջկանց՝ անյենարան նստարաններու վրայ երկար ժամանակ նստուկ կենալէն և գիր գրելու մասնաւոր ձեւէ մը որ աջ ուսը ձախէն աւելի բարձրացնելու և յառաջացնելու կը պարտաւորէ։ Դժուարամարսութիւնք, մարսողական անկարգութիւնք, անբաւական սնունդ, տժգունութիւն, արեան նուազութիւն՝ անբաւականապէս օդաւէտ սրահներու մէջ գրասեղաններու վրայ հակեալ դիրքի և դասախօսութեանց և սերտողութեանց երկարատեւ ժամերու միջոցին անշարժութեան հետեւանքներն են յաճախակի։

Ծիւրական ախտն որ քաղաքաց նստողական կեանք վարող բնակչաց մէջ այնչափ յաճախ կը տեսնուի՝ շատ անգամներ մեր ամենէն ուսումնասէր պատանեաց վրայ կը պատահի որք գրեթէ շարունակ իրենց գրասեղանին վրայ ծռած մնալով անկատար շնչառութիւններ կ'ընեն, զի օդը կիսկատար կերպիւ կը թափանցէ իրենց թոքային փամփուշները։ Ջղային անկարգութիւնք, գլխու կամ ծանր, վաղանցուկ կամ երկարատեւ գլխացաւ, չափազանց դդայականութիւն, ջղային տկարութիւն, մտաւորական դանդաղութիւն, իմացական կարողութեանց խորին այլայլութիւնք հետեւանքն են շատ անգամ կանխահաս, չափազանց և երկարատեւ մտաւորական ճգանց և ծանրաբեռնութեանց որոց կ'ենթարկին զանձինս մրցման պատրաստուող պատանիք, մասնաւոր վարժարանաց աշակերտք, դաստիարակք և դաստիարակուհիք։

Առողջապահիկ միջոցք.—Որչափ կարելի է ցերեկօթիկի վերածելու է գիշերօթիկներն. որովհետեւ արտաքին աշակերտէն աւելի ներքինը ննջարանի մէջ խափանուելու, դասերու և երկարատեւ սերտողութեանց ժամանակ նստողականութեան և մարմնական անշարժութեան ենթարկեալ է։

Բունը ութ ժամէն պակաս պէտք չէ լինի պատանեաց համար, մտաւոր աշխատութենէ պատճառեալ յոգնութիւններէն ուղեղն հանգչելու համար։

Մտաւորական աշխատութեան օրական տեւողութիւնն ութ տարեկանէն մինչեւ քսան տարեկան հասակ յաջորդաբար համեմատական ընթանալով երեքէն ութ ժամն անցնելու չէ։ Մտաւորական աշխատութիւնն ընդբոստանքներով, խաղերով և երգերով ընդհատուելու է։ Դասերու տեւողութիւնը տղայոց համար քսանէն երեսուն վայրկեան բաւական ըլլալով, պատանեաց համար մէկ ժամ կամ մէկ ժամ մէկ քառորդ անցնելու չէ։

Դասախօսութիւններէ և սերտողութիւններէ բաղկացեալ մտաւորական աշխատութեան տեւողութիւնը տարիքին համեմատ երեքէն ութ ժամի վերածելու համար, պէտք է մանաւանդ սերտողութիւնները նուազեցնել, որք դասախօսութիւններէ աւելի անշարժութեան կը դատապարտեն։

Ուսմանց ծրագիրները մտաւորական աշխատութեանց սահմանեալ ժամանակին համեմատաբար նուազեցնելու է։ Ոչ միայն հարկ է քննական ծրագիրները չափաւորել, այլ ընդհանուր քննութեանց տեղ որք մտաւորական չափազանց յոգնութիւններ կը պահանջեն, պէտք է կանոնաւոր աշխատութիւն պատճառող և յաջորդաբար ուսեալ բազմաթիւ ծանօթութիւններն իւրացնելու ուղեղին ժամանակ տուող մասնական և յաճախակի քննութիւններ կատարել։

Բնոյ, ճաշերու, մտաւորական աշխատութեան սահմանեալ ժամերէն դուրս, տարիքի համեմատ տասնէն վեց ժամեր սահմանելու են խաղերու, երգերու, արշաւի, շրջագայութեան, մարմնամարզի և զինուորական վարժութեանց։ Բայց խաղերու, արշաւի, շրջագայութեան և մարմնամարզի համար պէտք է աշակերտք տարածութիւն և ազատութիւն ունենան։

Եզրակացութիւն.— Բժշկական Ակադեմիան հանրային իշխանութեանց ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ վարժարանաց, լիսէներու և մասնաւոր կրթարանաց մէջ մտաւորական չափազանց յոգնութեանց և նստողական կենաց ախտաբեր ծանր հետեւանաց և ցայժմ ընդունուած ուսուցման եղանակներուն մէջ բարեփոխումներ մտցնելու հարկին վրայ։

Այս տեղեկագրին վիճաբանութիւնն յաջորդ նստին ձգուած է։

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆՔ ԿՈՎՈՒ ԿԱԹԻՆ ԴԷՄ

Գնդակախտէ (tubercule, վէրէմ) վարակեալ կովերու կաթին վտանգաւոր և թոքախտ արտադրող լինելն յայտնուած է արդէն։ Այս անգամ Բարիզի գիտութեանց Ակադեմիային վերջին մէկ նստին մէջ Պ. Կալթիէ բազմաթիւ և այլազան փորձերու վրայ յենլով ցոյց կուտայ թէ գնդակախտ ունեցող կովերու կաթէն զատ նոյն կաթով պատրաստուած ուտելիքներն և ի մասնաւորի պանիրն և չճուկը վնասաբեր են մարդկան։ Ծիւրականէ վարակեալ կովերու կաթին մէջ գտնըւած գնդակախտի սերմերն ոչ միայն մարդոց և կենդանեաց համար վտանգաւոր են երբ նոյն կաթն հում և անփոփոխ կը գործածուի, այլ նաև երբ նոյն կաթէն զանազան ուտելիքներ կը պատրաստուին։ Վարակիչ սերմերն անայլայլ կը մնան մածունին, պանիրին և չճուկին մէջ և ասոնց պատրաստութեան ծառայող կաթին չափ վտանգաւոր կը լինին։ Մարդ շատ հաւանօրէն կրնայ գնդակաւոր ծիւրականէ պատուաստիլ՝ ծիւրական կովու հում կաթ և այն կաթով շինուած մածուն, թարմ պանիր կամ չորցած կամ աղած պանիր և կամ չճուկ ստանալով։ Հաւերն և հաւնոցի թռչուններն ինչպէս նաև խոզերն՝ որոց սննդեան համար շատ ագարակներու մէջ պանիրի պատրաստութենէն աւելցած չճուկը կը գործածեն, կրնան գնդակախտէ վարակիլ եթէ կաթնտու կովերուն մէջ գնդակախտ ունեցողներ գտնուին։ Հաւերու և խոզերու մէջ երբեմն պատահած գնդակախտի դէպքերը բանաւոր է այս կերպիւ մեկնել։ Հետեւաբար հարկ անհրաժեշտ է ոչ միայն գնդակախտաւոր կամ կասկածելի կովերուն կաթը չգործածել, այլ նաև այս տեսակ կաթերով պանիր և չճուկ չշինել. այսպիսի կաթերով միմիայն կենդանիները սնուցանելու է և այն ալ կաթը նախ և առաջ լաւ մը եռացնելէ յետոյ։

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Էրզագ անպարընա ալընաճագ Սիպիր Խալըրըն գարարը գաթիսի իչպու մայիսըն րումինին իրմի իւչինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ վիրիլէճէկլինտէն, Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզգիւրտէ նիհայէթ սաաթ տօգուզա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէտէ պուլընմալարը իլան օլունուր.

18 մայիս 303

3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թաշնիյէ խարճըսի իչին մուպայաասը մէզգիւր մինագասայա գօնուլան ալթմըշ պին քիլօ ճէտիտ պուղտայըն իչպու մայիսըն րումինին իրմի եէտինճի չարշէնպէհ կիւնիւ պիլ մինագասա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն վէ իրմի սէքիզինճի բէնշէնպէհ կիւնիւ տախի թէգարրիւր իտէճէք փիյաթըյընտան իւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իսթէքլիլէրին Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 մայիս 1887
Նօ. 21 — 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Եէտինճի օրտույա կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայաա օլունաճագ օլան իւչ պին պէշ իւզ քիլօ ճէտիտ պուղտայ վէ կիրիտ ֆըրգասընա կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայաա օլունաճագ օլան իւչ պին եէտի իւզ քիլօ ճէտիտ պուղտայ իլէ գըրգ իւչ պին քիլօ բիրինճին մայիսըն իրմի իւչինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն վէ իրմի տօգուզունճու կիւնիւ տախի թէգարրիւր իտէճէք փիյաթըյընտան իւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իսթէքլիլէրին Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 մայիս 1887
Նօ. 22 — 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Գաբանը տագըմ թէյիրմէնի գուրպինտէ Ճամի-Ալթը սօգաղընտա քէօշէ պաշընտա պիր նումէրօ քէպիր պիր պապ արբաճը տիւքքեանը իճար շէհրի էլլի եիւզ գըրգ պէշ ղուրուշ.

Գաբանը տագըմ թէյիրմէնի գուրպինտէ Թիմուր եօլ իւզէրինտէ քէօշէ պաշընտա պիր նումէրօ սազլը պիր պապ չուվալճը տիւքքեանը իճարը եէթմիշ ալթը ղուրուշ.

Գաբանը տագըմ թէյիրմէնի գուրպինտէ Ճամի-Ալթը սօգաղընտա պիր պապ արբաճը տիւքքեանը իճարը եէթմիշ ալթը ղուրուշ.

Գաբանը տագըմ թէյիրմէնի գուրպինտէ չէօրէքճիլէր իչինտէ էսքի գաբու եէրինտէ պիր պապ արբաճը տիւքքեանը իճարը ալթմըշ ղուրուշ.

Գաբանը տագըմ թէյիրմէնի գուրպինտէ Ճամի-Ալթը սօգաղընտա պիր պապ չուվալճը տիւքքեանը իճարը տօգսան պէշ ղուրուշ.

Թաշնիյէ խարճըսինէ մէրպութ պալատէ մուհասէբէ պէշ պապ տիւքքեան իճարը մուգաթթալըրը իլէ Թալիպլէրի եօգուշունտան իչպու մայիսըն րումինին իրմի իւչինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ պիլմիւզայէտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն, իսթէքլիլէրին Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

19 մայիս 1887
Նօ. 20 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Շաիր անպարը իչին մուպայաա օլունաճագ օլան պէշ պին գըլէչէն օն պին գըլէչէ գատար Թիմուր չէնպէլին պէհէր գըլէչի ճէտիտ եէթմիշ բարայա վէ իքի գըլէչէն իքի էլլի գըլէչէ գատար չէնպէլի չիվիլիսինին պէհէր գըլէչի թէօրթ ղուրուշա Թալիպի եօզունտան օլուպ իչպու մայիսըն րումինին իրմի իւչինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն, իսթէքլիլէրին Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

19 մայիս 1887
Նօ. 19 — 2—3

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Ռումէլիի երկաթուղւոյ բաժնետոմսերուն 104րդ վիճակահանութեան արդիւնքը

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
1,125,963	300,000	765,206	1,250	414,716	1,000	1,381,511	1,000
90,928	25,000	794,928	»	444,705	»	1,381,514	»
787,827	10,000	873,707	»	625,734	»	1,452,798	»
1,745,584	»	898,138	»	794,926	»	1,623,707	»
47,665	2,000	1,442,160	»	892,033	»	1,731,425	»
52,842	»	1,731,422	»	921,795	»	1,805,436	»
696,510	»	1,731,423	»	983,300	»	1,805,437	»
794,930	»	1,895,092	»	1,005,446	»	1,805,439	»
1,671,324	»	1,950,094	»	1,085,448	»	1,868,178	»
1,943,592	»	52,841	1,000	1,125,961	»	1,897,981	»
357,354	1,250	165,891	»	1,125,962	»	1,908,892	»
512,351	»	209,811	»	1,150,455	»		
697,547	»	341,259	»	1,183,367	»		

400 ֆրանք շահող թիւեր

22,931	167,661	357,353	574,047	854,495	1,077,186	1,381,513	1,585,606	1,791,522
2	2	5	8	873,706	7	5	7	3
3	3	369,596	9	8	8	1,411,951	8	4
4	4	7	50	9	9	2	9	5
5	5	8	616,696	10	90	3	10	1,805,438
24,046	183,476	9	7	887,161	1,085,446	4	1,617,251	40
7	7	600	8	2	7	5	2	1,813,831
8	8	414,717	9	3	9	1,442,156	3	2
9	9	8	700	4	50	7	4	3
50	80	9	625,731	5	1,125,964	8	5	4
47,661	209,812	20	2	892,031	5	9	1,623,706	5
2	3	436,616	3	2	1,150,451	1,452,796	8	1,843,091
3	4	7	5	4	2	7	9	2
4	5	8	696,506	5	3	9	10	3
49,226	211,191	9	7	898,136	4	800	1,667,401	4
7	2	20	8	7	1,164,571	1,504,826	2	5
8	3	444,701	9	9	2	7	3	1,846,381
9	4	2	697,546	40	3	8	4	2
30	5	3	8	901,801	4	9	5	3
52,843	226,691	4	9	2	5	30	1,671,321	4
4	2	463,551	50	3	1,183,366	1,514,601	2	5
5	3	2	733,511	4	8	2	3	1,868,476
53,636	4	3	2	5	9	3	5	7
7	5	4	3	911,081	70	4	1,728,591	9
8	231,261	5	4	2	1,242,696	5	2	80
9	2	470,276	5	3	7	1,536,291	3	1,895,091
40	3	7	734,251	4	8	2	4	3
69,251	4	8	2	5	9	3	5	4
2	5	9	3	914,596	700	4	1,731,421	5
3	292,686	80	4	7	1,248,336	5	4	1,897,982
4	7	474,821	5	8	7	1,560,811	1,745,581	3
5	8	2	765,207	9	8	2	2	4
70,601	9	3	8	600	9	3	3	5
2	90	4	9	921,791	40	4	5	1,908,891
3	319,076	5	10	2	1,310,211	5	1,749,121	3
4	7	512,352	779,576	3	2	1,564,451	2	4
5	8	3	7	4	3	2	3	5
90,926	9	4	8	983,296	4	3	4	1,910,781
7	80	5	9	7	5	4	5	2
9	341,256	545,521	80	8	1,351,526	5	1,773,486	3
30	7	2	787,826	9	7	1,575,441	7	4
93,706	8	3	8	1,005,447	8	2	8	5
7	60	4	9	8	9	3	9	1,943,591
8	347,476	5	30	9	30	4	90	3
9	7	557,341	794,927	50	1,356,626	5	1,779,751	4
10	8	2	9	1,063,776	7	1,575,741	2	5
165,892	9	3	854,491	7	8	2	3	1,950,091
3	80	4	2	8	9	3	4	2
4	357,351	5	3	9	30	4	5	3
5	2	574,046	4	80	1,381,512	5	1,791,521	5

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 15,000,000 *Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։*

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։*

ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Տիեզերական Արուեստահանդէսէն 1878 է
ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ
Որ միմիայն տրուած է
Արծաթազօծ ոսկերչական գործոց
MARQUE DE FABRIQUE
C C
և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ *անունն ամբողջ*
Միակ երաշխաւորութիւն
Գնորդին համար

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՍՊԱՍՔ

ՍՊԻՏԱԿ ՄԵՏԱՂԻ ՎՐԱՅ ԱՐԾԱԹԱՋՕԾԵԱԼ

Առանց հոգ ընելու մեզ դէմ մղուած գնոյ մրցման, որ անշուշտ տեսակին յառաջեալ շնորհիւ կրնայ լինիլ, միշտ պահած ենք մեր արտադրութեանց կատարելութիւնն և հաւատարիմ մնացած ենք մեր սկզբան՝

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ՏԱԼԵԼ, ԿՈՐՍԼԻ ԵՂԱԾԻՆ ՉԱՓ ՈՃԱՆ

Գնողին միտքն հանգիստ պահելու համար, նմանապէս պահած ենք

ՄԵՐ ԱՊՐԱՆԱՑ ԼԱՒՈՒԹԻՒՆՆ

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իբր միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանաց վրայ գտնուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՈՖԼ *անունն ամբողջ տառերով։*

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹՈՒԼԻ ԵՂԲԱՐՔ, Ի ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ, 354, *Բերայի մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինիլ, որպէս կ'երաշխաւորենք, թէ մեր անուամբ ստորին ապրանք չպիտի ծախուի իրենց,*

ՔՐԻՍԹՈՖԼ և ԸՆԿ

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

Գնումն և վաճառումն ամէն տեսակ արժէթղթոց — *Գանձումն ամէն տեսակ կտրօններու*

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Կանխիկ և յապառիկ վաճառումն ֆրանսական քաղաքական պարտաթղթոց — Վիլ տը Բարի 3% փոխառութիւն 1868 ի, 69 ի, 71 ի, 75 ի, 76 ի (4%), Գրէտի Ֆօնսիէ տը Ֆրանս 1853 (3%) Գոմիւնալ 1860, 79, 80, Ֆօնսիէր 1877, 79, Պոնը [illegible] 1880, Վիլ տը Լիոն 880, Լիլ 1860, Ամիէն 881, 1/4 Վիլ տը Բարի 1871, 1/3 Գոմիւնալ 1860, 1/10 Ֆօնսիէր 1883 ևն. ևն.

Վիճակահանութիւնք տեղի կ'ունենան ամէն ամիս և գլխաւոր բաժինները են 5,000, 10,000, 20,000, 30,000, 40,000, 50,000, 100,000 և 200,000 ֆրանք։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿՆ կը վաճառէ այս ամէն արժէթղթերն ի փոխարէն ամսական 5, 10 և 20 ֆրանքի։ Գնողն [illegible] կ'ստանայ իւր պարտաթղթոյն [illegible] և [illegible] վիճակահանութեանց և թէ տոկոսի կտրօններուն, [illegible] ։ Ամսական ստացագրերը կը ներկայացուին գնողաց ցոյց տուած բնակարանը։

Ստորագրելու համար, դիմել առ ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ ՆԱՍԻ ԷՖ., ընդհանուր ներկայացուցիչ բովանդակ Թուրքիոյ համար։ Գրասենեակք թիւ 4, Պաշչէ-Գաբու, Կ. Պոլիս։

Գործակալութեանց և ստորագրութեանց խնդիրք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներ՝ գրկուելու են նմանապէս առ Ա. Նասի էֆէնտի։

Պ. Յ. Գ. Պէլլէեան, Քէնիզ
Պ. Ա. Պէքէթօզեան, Այտէնլօ-Գործակատար
Պ. Յովսէփ Պ. Գալֆաեան, ի Պրուսա
Գործակատարք) Պ. Միհրան Մերտտեան, ի Զմիւռ և շրջակայքը
) Պ. Ն. Կոստեան, ի Սէլանիկ
Պ. Նուպար Անժէլ, ի Դամասկոս՝ Սուրիոյ համար
Պ. Յովհաննէս Նահապետեան, ի Կեսարիա

PAPIER FAYARD ET BLAYN

ՎԱԹՍՈՒՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ *կը հաստատէ անոր ազդեցութիւնը՝ բժշկելու համար Ցօդացաւերը, Վէրքերը, Այրուածներն, Հարբուխները, Կոշտերը եւայլն։ Գինն է 1 ֆրանք. կը գտնուի ամէն Դեղավաճառաց քով։ Դիմել առ Բարիզ, Սէն-Մեռի փողոց, թիւ 30։*

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ
ՄՍԻ ՀԻՒԹ
ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

TRIPLEX IN UNUM SPECIALIS
VIANDE QUINA PHOSPHATES

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղաքները և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յայտ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ *ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, Փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւայլն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամէն վիճակներուն որոց շատեր չարաչուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։*

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալեքսանտրի դեղարան Տէլլա-Սուտա, Բերայ մեծ փողոց 169։

ՊԱՍՏԻԼԱՍՏ

ՀԱՆՐԱԳՈՒՏ ԱԶԴ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅԷՆՏԵԱՆ *պատիւ ունի ծանուցանել թէ հասարակութիւնը զերծ պահելու համար սարսափելի հիւանդութիւններէ որք երբեմն կը փոխանցուին՝ թեւէ թեւ պատուաստմամբ, ուղղակի յարաբերութեան մտած է Եւրոպայի կարեւորագոյն հաստատութեանց միոյն հետ որ պատուաստ կը մշակէ եւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ* ԿՈՎՈՒ ԹԱՐՄ ՊԱՏՈՒԱՍՏ։

Պատուաստը կը կատարուի

Բիւզանդեան եղբարց դեղարանը (Պոլիս, կամուրջի գլուխ, թիւ 77) ամեն օր ժամ 7-8 ըստ Թրքաց, ի բաց առեալ կիրակի օրերը, եւ ամեն կիրակի օր յիւր բնակարանն (Բերա, Սիլըղըս փողոց թիւ 5), ժամ 7 էն 8։

Անասնական պատուաստի կեդրոնատեղին է Բիւզանդեան եղբարց դեղարանն ի Պոլիս, եւ ի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 168։

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90, —ի Կալաթա Կավանի խան, 2, —ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Ժ. ՆԻՏՍԼԻՆԿԵՐ
Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԸՐԻ

ՉԵՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼՆ

Տօքթօր Այըրի Չէրրի Փէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւք, բորբոքումն հագագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն ևն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կապուտ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'ամոքէ ու կը կազդուրէ։

Տր. Այըրի Չէրրի Փէքթօրալն այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միօրինակ ներգործող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իբր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Չկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Չէրրի Փէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ամէն դեղերէ զօրաւորն է և հանդէպ. բայց շատ հաճելի լինելով՝ փոքր տղայք շատ դիւրաւ կ'առնուն։

Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաև քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

[illegible] կը մեկնին Լիվրբուլէ
և Արեւելեան գիծ.

Անուանք	Թոնաչ	Անուանք	Թոնա
Ալճերիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզասեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իսդրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիպուրնեան	2500
Սայփրեան	2000	Լիզպոն	800
Տակոյ	700	Օլըմփիա	700
Էճիբշեան	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆինիշեան	3700	Վենետեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա.
Նաւատեարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ
Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Զմիւռնիա, Պ. Գ. Ֆարմըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաճման և ընկ.
Մալթա, Ս. Քամբիերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտատոյ.
Ջիպրալթար, Պ. Ուրքուլ և ընկ.
512

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՈՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԻԼԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւոր գծով

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալու յառաջիկայ շոգենաւն է Աննա որ յունիս 1ին Մարսիլիայէն և յունիս 8ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալու յառաջիկայ շոգենաւն է [illegible] որ պիտի մեկնի յունիս 3ին։

[illegible]

Նաւաբեռի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՒՆԻՔԻ ԲԸՂՊԻՍԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւմէթ
Մումհանէ փողոց, թիւ 14
514

ՔԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամսը երկու անգամ կը մեկնին Լիվրբուլէն և Միջերկրական ծով.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկոյի, Մանչէսթըրի, Պրատֆորտի ևն ևն համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՋՈՒԼԻ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա
511

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻՒՏԱՊԷՍԹԻ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Այտոնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօժէն Բարարոր
» Լիազօր գործակալ. Մ. Նազարէթ Եսայեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տոկոսով և աղէկանց ի շահաւորութեան վճարելի պայմանաւ։

Ասկէ զատ կը համարիմ ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր որբերն կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար, ուստի արգոյ հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր առաւելութեան, որ մէն մի տարի Պիւտապէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կ'ունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրինակ.—30 *տարու անձ մը տարին մի անգամ* 4 1/2 *ոսկի տալով* 200 *անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց ևլն. ևլն։*

Փափաքողք *ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն առնուլ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն։*

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
[illegible], Կ. Պոլիս և Օտեսա

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնաչ	Անուանք	Թոնա
Ալֆոնսօ	2,000	Լեբանթօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարենկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարաթոն	2,500
Քառառաօ	3,500	Միլօ	2,000
Զօրօսթրօ	2,200	Նէրօ	2,000
Քրաւօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Դեյրա	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օրանդօ	4,500
Գամէօ	2,400	Օթթօ	2,000
Գոզօ	2,000	Բաօլինօ	1,200
Գոտօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Ցիրօ	2,500	Բաստիա	1,700
Ֆալքօն	1,800	Բիզա	2,800
Էրոթօ	2,600	Բլաթօ	1,400
Ֆրագօ	2,600	Բրենտօ	3,200
Ֆալքօ	800	Բօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռօմէօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռօզեթօ	3,500
Հինտօ	5,500	Սալերնօ	4,000
Կիդոնէ	2,200	Սափֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօնաօ	2,200	Սորենտօ	4,300
Հանկօ		Տասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիպեր	1,300
Հումպերտ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիլօ	2,300	Քանտօ	3,600
Փելօ	2,300	Վենետօ	1600
Քօպօ	2,200	Ջէնրա	3,000
Լէօ	2,000	Ջէրօ	4100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ կ'ընծայուին
Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմէթ խան Ղալաթիա
514

Արտօնատէր Օ. ՑԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ [illegible]

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Մայիս 12 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Յունիս 14

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժամ. — Թ.

11 25 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապիա Եէնիքէօյ (Եէնիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
12 — Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
12 30 Ռ. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մեզպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. (Եէնիքէօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Ուրբաթ օրերը Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք 17
1 20 Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) (Բացի ուրբաթէ) 28
2 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք (Պէպ. պիտի հաղորդակցի) 21
3 — Եէն. Մեզ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Պէպէքոտ շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 33
4 15 Ա. Գավաք Եէնիմ. Մեզ. Պէօյ. Թարպ. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 17
5 30 Եէնիմ. Մեզ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիք. 22
7 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյքօզ Բաշապ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պէշիք. Իւսկ. 1
8 15 Ա. և Ռ. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. (ուրբաթ օրերը Սթէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պէշ. 28

Արնավուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

11 15 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 21
11 55 Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. 1
12 35 Պէպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշիք. Գապ. 19
1 15 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք. 32
1 50 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 22
2 25 Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք. 19
3 5 Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 4
4 — Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պէշ. Գապ. 23
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւուց ժամերը

11 — Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Գապ. 28
12 — Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 19
12 15 Պէյգօզ Բաշպ. Չըպուգլը Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
12 50 Գանտ. Վանիք. Չէնկլ. Պէյ. Գուզկ. 4
2 — Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք. 23
2 15 Պէօյ. Թար. Պէյգ. Բաշապ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 20
4 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. 19
5 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար 28
5 15 Պէյգ. Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Պէշիք. 32
8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշապ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ Վան. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկ. 21

10 30 Գանտիլլիէն ուղղակի Չէնկէլքէօյ 23
11 — Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ 19

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 Պէշիք. Օրթ. Արնվ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Մեզ. Եէնիմ. 21
1 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Սթէն. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Մեզարպ. Եէնիմ. 33
2 — Գապաթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշապ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյ. Մեզ. Եէնիմ. 1
2 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնի. Թար. Պէօյ. Մեզ. Եէնիմ. Ռ. և Ա. Գավաք 17
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյ. Մեզ. Եէնիմ. 22
5 30 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիք. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզր. Եէնիմ. և Գավաքներ 20
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյ. 21
8 30 Պէշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Մեզար. Պէօյ. 28
10 30 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիքէօյ, Թարապիա, Պէօյի. Մեզար. Եէնիմ. 17
11 10 Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մեզարպ. Եէնիմ. 20
11 40 Պէպ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Եէնիք. 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 45 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 32
1 15 Ուղղակի Պէպէք 22
1 50 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 19
2 25 Ուղղակի Պէպէք 4
3 25 Ուղղակի Պէպէք 23
10 — Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար (Վաափոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 35 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք 1
11 10 Գապաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ) 21
11 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պէպ. 19
12 5 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավուտ. 1

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 — Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Եէնիք. (Բացի ուրբ.) 28
12 15 Ուղղակի Գանտիլլի 4
1 25 Ուղղակի Գանտիլլի 23
3 30 Իւսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բ. պաշճէ. Պէյգ. 32
3 40 Ուղղակի Գանտիլլի 19
4 40 Ուղղակի Գանտիլլի 28
9 35 Պէշիկթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշպաղ. Պէյգ. Թար. Մեզ. Գավաք 32
10 35 Իւսկ. Գուզկ. 19
10 40 Պէշիք. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 33
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշպաղ. Պէյգ. 23
11 45 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 28

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 15	— —	7 15
11 —	6 45	11 30	8 15 Պէշիք.
11 45	7 15	12 15	8 45
12 30	8 15 Պէշիք.	1 —	9 10 Պէշիք.
1 15	9 —	1 45	9 45
2 —	9 20 Պէշիք.	2 30	10 10 Պէշիք.
2 45	9 40	3 10 Պէշիք.	10 35 Գզ.
3 30 Պէշիք.	10 15 Պէշիք.	4 —	11 —
4 15	10 40	4 40 Պէշիք.	11 25
4 30 Ֆէրպօթ	10 55 Գզ.	5 25	11 50
5 —	11 25	6 5	12 5
5 30 Ֆէրպօթ	11 40	6 30 Պէշիք.	12 5 Գզ.*
5 35 Պէշիք.	12 5		
5 50 Վասփոր			

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 45 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
5 15 » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
3 15 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 45 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ. 10 30ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

4 30 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
5 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

---

* Այս երթեւեկութիւն Հրէից տօներուն, ուրբաթ, շաբաթ և կիրակի օրերը չպիտի կատարուի։

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։